

တၢ်မၤသီထီၣ် လၢယၤန့ၣ်အါရံၤ 2024

လီၤဘူးခိၣ်ဃၢၤ

တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်ပသီထီၣ်က့ၤ

တၢ်ဆါတၢ်ပုၤအခိၣ်သ့

တၢ်တိၢ်ကျဲၤအတၢ်န့ၣ်ကျဲၤ

SAINT PAUL
MINNESOTA

Neighborhood Sales Tax Revitalization (လိပ်ဘူးခိန်ဃာ၊ တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်ပသီထီၣ်က့ၤ တၢ်ဆါတၢ်ပုၤအခိသ့) (STAR) တၢ်တိာ်ကျဲၤ

တၢ်ဘျုးလၢ နသးစဲဘၣ် Neighborhood STAR တၢ်တိာ်ကျဲၤ အယိန့ၣ်လီၤ။

နမ့ၢ်ထံဖိကိာ်ဖိတၢ်နီၢ်တၢ်ဂၤဒါမ့ၢ်ဂ့ၤ ပုၤပတံထီၣ်တၢ်တိာ်ကျဲၤတၢ်ဂၤဒါမ့ၢ်ဂ့ၤ မ့တမ့ၢ် Neighborhood STAR ပုၤမၤသကိးတၢ်ကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်တၢ်ဂၤဒါမ့ၢ်ဂ့ၤန့ၣ် နတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသး ဒီးတၢ်ပၣ်ဃုာ်မၤသကိးတၢ် မ့ၢ်တၢ်အကါဒိၣ်လၢ တၢ်တိာ်ကျဲၤ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ။

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ်အဂ့ၢ်ဂၤဘၣ်ဃးဒီး Neighborhood STAR ဃုာ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ တၢ်ပတံထီၣ်အဂီၢ် ဝံသးစူၤကွၢ်ဖဲ stpaul.gov/nstar.

နတၢ်သံကွၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘၣ်ယိၣ်အဂ့ၢ် မ့ၢ်အိၣ်တမံၤလၢလၢ ဝံသးစူၤတဘျီမၤယံာ်မၤနီၢ်သးလၢ ကဆဲးကျဲၤ City ပုၤဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒါတဂ့ၤ-

Erin Lewis
651-266-6634
erin.lewis@stpaul.gov

Nancy Vang
651-266-6474
nancy.vang@stpaul.gov

တၢ်ကွဲးတီၣ်ဖျါတၢ်ထံၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်သံကွၢ်တဖၣ် ဆုၤဘၣ်အီၤသ့ဆူ-

Neighborhood STAR Program
25 West Fourth Street
Suite 1300
Saint Paul, Minnesota 55102

မ့တမ့ၢ် ဆုၤခိဖျါလိပရၢ- PED-NeighborhoodStar@stpaul.gov

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤတဖၣ်

ဆၢခိၣ် 1-	တၢ်ကွဲးဟံၣ်ဖျါတၢ်တီၢ်ကျဲၤအဂ့ၢ်	ကဘျံးပၤ 4-5
ဆၢခိၣ် 2-	တၢ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲ	ကဘျံးပၤ 5-6
ဆၢခိၣ် 3-	တၢ်ပတံထီၣ်	ကဘျံးပၤ 7
ဆၢခိၣ် 4-	တၢ်သမံထံကွၢ် ဒီး တၢ်ဃုထၢ	ကဘျံးပၤ 8-9
ဆၢခိၣ် 5-	တၢ်ပနီၣ်တၢ်မၤဘၣ်လိာ်စ့မိၢ်ပုၤ	ကဘျံးပၤ 9-10
ဆၢခိၣ် 6-	ခိၣ်ဖး ဒီး တၢ်မၤလၢထီၣ်ပဲၤထီၣ်တၢ်	ကဘျံးပၤ 10-11
ဆၢခိၣ် 7-	STAR တၢ်တီၢ်ကျဲၤဒီတနံၣ်	ကဘျံးပၤ 11
ဆၢခိၣ် 8-	တၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲတၢ်တီၢ်ကျဲၤ ဒီး တၢ်တီၣ်ဖျါတၢ်ဂ့ၢ်	ကဘျံးပၤ 12
လံာ်ရဲၣ်ထံး-	လံာ်ဖျါကွဲးဖျါ ဒီး တၢ်အခိပဉ်	ကဘျံးပၤ 13-14

ဆာဒ် 1- တၢ်ကွဲးဟ်ဖျါတၢ်တီၢ်ကျဲၤအဂီၢ်

တၢ်ပညိၣ်

ကီၢ်စဉ်ဒီးလီၤကဝီၤတၢ်သီၣ်တၢ်သီ ဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤဖဲန့ၣ် 1993 လၢကထၢဖျါ ခိသွဲစ့တၢ်ဟဲန့ၣ်လၢ ဝှံအတၢ်ဆါတၢ်ပူၤခိၣ်သွဲ တတ် ဆူ Neighborhood Sales Tax Revitalization (လီၤဘူးခိၣ်ဃၢၤ တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်ပသီထီၣ်က့ၤ တၢ်ဆါတၢ်ပူၤအခိၣ်သွဲ) (STAR) တၢ်တီၢ်ကျဲၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤခီဖျါ City အ Department of Planning and Economic Development (တၢ်မၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်တၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤဒီးမုၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ် ဝဲၤကျိၤ) (PED), Neighborhood STAR ဟ့ၣ် တၢ်ဃုအိၣ်လိးက့ၤစ့ \$5,000 မ့တမ့ၢ် ဆူဖီခိၣ် လၢ တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်ကျိၣ်စ့ဝဲၤကျိၤတၢ်တီၢ်ကျဲၤတဖၣ် လၢကမၤဆူၣ်ထီၣ် ပဝှံအ လီၤဘူးခိၣ်ဃၢၤအဂံၢ်ဘါသဟီၣ် အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. ပဒိၣ် ဝဲၤကျိၤလီၤဆီ တၢ်ကရၢကရိ တၢ်တကွၢ်စိတၢ်န့ၣ်ဘျး မ့တမ့ၢ် လၢကွၢ်စိ တၢ်န့ၣ်ဘျးတဖၣ် အိၣ်သ့ၣ်လီၤသးလၢ မ့တမ့ၢ် မၤမုၢ်ဝဲၤ တၢ်မၤ လၢ Saint Paul အပူၤန့ၣ် ပတံထီၣ်ဝဲဒ် STAR စ့မိၢ်ပှံ သ့န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ဃုထၢလၢကပတံထီၣ်ဒီးလိၣ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးကျိၣ်ထံ အတၢ်မၤစၢၤလၢတၢ်ပတံထီၣ်တၢ်အကျိၤကျဲၤဂီၢ်န့ၣ် ဝံသးစူၤ ဆဲးကျဲၤ STAR ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအတၢ်မၤစၢၤ တက့ၢ်.

စ့မိၢ်ပှံ

စ့မိၢ်ပှံလၢအအိၣ်ဟ်ဝဲလၢတၢ်တီၢ်ကျဲၤအဂီၢ် တနံၣ်စုၣ်စုၣ်လီၤဆီလိာ်အသး ဒီးဘၣ်တၢ်ဆါတၢ်မၤဝဲခီဖျါ တနံၣ်တဘျီ STAR စ့တီၢ်ဟ်, လၢဝှံခိၣ်ဆုၤန့ၣ်ဟ်ဖျါဝဲ ဒ်အမ့ၢ်ဝှံအတၢ်မၤစ့တီၢ်ဟ်ကျိၤကျဲၤကျဲၤအကျိၤတခါအသိး ဒီးဘၣ်တၢ်တူၢ်လိာ်ဝဲခီဖျါ ဝှံအကီၢ်ကးကရၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤဒီးသန့ၤထီၣ်သးဖဲ တၢ်ဒုးအိၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဆါတၢ်ပူၤအခိၣ်သွဲတၢ်ဟဲန့ၣ်လၢတၢ်ဟ်ဖျါဃုၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်က့ၤစ့ကဒွဲအလဲ, တၢ်ဟ်ကွၢ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤတဖၣ်ဒီးစ့ဟဲန့ၣ်လၢတၢ်ဘျါလီၤဝဲအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ်ဖျါဃုၣ်စ့နီၣ်ဂံၢ်ခဲလၢ် တၢ်ကနီၤလီၤဟ်ဖျါဝဲဖဲ တၢ်အိးထီၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤအလံာ်ပတံတဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပတံထီၣ်လၢ STAR စ့မိၢ်ပှံတဖၣ်အဂီၢ်

ခိၣ်ဃၢၤ STAR စ့မိၢ်ပှံတဖၣ် တၢ်ဟ့ၣ်လီၤဝဲခီဖျါ တၢ်ပြၢလိာ်သးတၢ်ပတံအတၢ်မၤကျိၤကျဲၤတနံၣ်တဘျီန့ၣ်လီၤ. ဖဲစ့မိၢ်ပှံအိၣ်ဟ်အခါ, STAR Year-Round Program (STAR ဒီတနံၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤ) ဟ့ၣ်လီၤဝဲစ့မိၢ်ပှံအခွဲးယာ်တဖၣ်လၢတၢ်ကစးထီၣ်မၤဝဲ တၢ်လီၤဆီတဖၣ် လၢအိၣ်ဒီးဂ့ၢ်ဂီၢ်အူတၢ်လိၣ် ဒီးကျဲၤဘၣ်လိာ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤအတၢ်လဲၤတရံးသးထီၣ်ရီၤတသ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢကသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်လၢပျဲၤအဂီၢ်, ဝံသးစူၤကွၢ်ကဒါက့ၤ STAR အဟံၤယဲၤသန့- www.stpaul.gov/star တက့ၢ်.

ကျဲၤသန့ထီၣ်ဒီးတၢ်မုၢ်လၢဟ်ဝဲတဖၣ်

- STAR တၢ်တီၢ်ကျဲၤတဖၣ်ကဘၣ်မုၢ်ဝဲလၢ တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်လၢတၢ်ဟ်လီၤဝဲဖဲဝှံ Saint Paul အတၢ်ဟ်ပနီၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်ကစူးကျိၤ STAR စ့မိၢ်ပှံထဲလၢ တၢ်မၤဃံးထီၣ်တၢ်အကွၢ်ဂီၢ်အတၢ်ဂၢ်တၢ်ကျဲၤအဂီၢ် (“ဟီၣ်ကုၢ်ကိၣ်လိၣ်ဒီးအီၤကတဲ”) လၢအမ့ၢ်တၢ်မၤဒိၣ်ထီၣ်အါထီၣ်တၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ် Saint Paul အလီၤဘူးခိၣ်ဃၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တီၢ်ကျဲၤတဖၣ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကပၣ်ဃုၣ်ဒီး တၢ်မၤကိၣ်ညါထီၣ်က့ၤ ပနံၣ်တၢ်ကၤဒီး/မ့တမ့ၢ် ဟံၣ်ဃီတၢ်အိၣ်ဆိးလီၤ, ကမ့ၢ်ဖိကရၢတၢ်တီၢ်ကျဲၤ, ကျဲၤမုၢ်ကျဲၤဘိအလီၤကျဲၤတၢ်တီၢ်ကျဲၤ, တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်/တၢ်ဟ်လီၤတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤလၢအမ့ၢ်တၢ်အသီ, မုၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ် လၢတၢ်မုၢ်လၢဝဲ

လၢကအိၣ်ယံာ်ဝဲနွံန့ၣ် မ့တမ့ၢ် အနံၣ်တဖၣ်အနံၣ်န့ၣ်လီၤ.

- ကျိၣ်စ့တၢ်တီၢ်ကျဲၤဒီးအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ် ဃုာ်ဒီး STAR စ့မိၢ်ပုၢ်တဖၣ် တၢ်မုၢ်လၢၣ်ဘၣ်ဝဲလၢတၢ်ကစူးကါဝဲလၢ အဝဲသ့ၣ် အစ့မိၢ်ပုၢ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤနွံ (7) နံၣ်အဂီၢ် မ့တမ့ၢ် အနံၣ်တဖၣ်အနံၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်ဝဲလၢတၢ်ဂ့ၢ်တမံၤလၢလၢဒ်လဲာ် တၢ်ကပတုာ် ကွံာ်တၢ်စးထီၣ်မၤ STAR-စ့မိၢ်ပုၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆါကွံာ်တၢ်စ့လီၢ်ခိၣ်ခိၣ်တချုးဖဲနွံန့ၣ်တုၤဃီၤ, ဒီးဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် တၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ် ကဒါက့ၤ STAR အခိၣ်ဖးဆူဝဲၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.
- လၢတၢ်စူးကါ STAR စ့မိၢ်ပုၢ်ကဲဘျုးကတၢ်အဂီၢ်, တၢ်ဃုထီၣ်စ့လၢအအါန့ၣ်ဒီး \$50,000 ကဘၣ်ဖိးမံလိာ်သးဒီးစ့ဒီလၢ အစ့ၤ ကတၢ်လၢစ့ဒီလၢအဂီၢ်ခိၣ်ထံးအဂီၢ် လၢတအိၣ်ဒီးဝဲၣ်အတၢ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ခိၣ်ဖးအစ့မိၢ်ပုၢ်လၢတၢ်ထုးထီၣ်ဟ့ၣ် လီၤဝဲဖဲတၢ်မၤဝဲဒ်အခါဒီးတၢ်တူၢ်လိာ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- STAR တၢ်တီၢ်ကျဲၤတဖၣ် ကဘၣ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ ကမျၢၢ်အတၢ်ပညိၣ်တဖၣ်ခိၣ်ဖျိ တၢ်ကွၢ်ထွဲကတီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤအါထီၣ်ခိၣ်သ့ အဂံၢ်ထံးခိၣ်ဘိ, တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒီးန့ၢ်တၢ်ဖိးတၢ်မၤတဖၣ်, တၢ်မၤပုၤက့ၤပနံၣ်တၢ်ကၤအတၢ်လီၤဟံတဖၣ်, တၢ်မၤ ဂ့ၤထီၣ်မူခိၣ်ကလံၤသီၣ်ဂီၤအတၢ်အိၣ်သး, တၢ်ဂၢၢ်တၢ်ကျဲၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်သးစွံကတုၤလၢ Saint Paul Climate Action and Resilience Plan (Saint Paul မူခိၣ်ကလံၤသီၣ်ဂီၤတၢ်အိၣ်သးဒီးတၢ်သးစွံကတုၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ) အဂီၢ်, တၢ်မၤလၢကပီၤ ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤဆူၣ်ထီၣ်ဝဲၣ်အတၢ်ဆဲးတၢ်လၢလီၤဆီလိာ်သးအကလုာ်ကလုာ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ထဲသိးတုၤသိးပတီၢ်ထီၣ်ဖဲဝဲၣ် Saint Paul အပူၤ, တၢ်ဟံပနီၣ်ဝဲဒ်အမ့ၢ်တၢ်မၤလီၤတၢ်တၢ်ခွဲးယာ်တဖၣ်ဖဲတၢ်မၤလိမၤဒီး, တၢ်ဖိးတၢ်မၤ, ဟံၣ်ဃီတၢ်အိၣ်ဆိး, တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချုး, ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအပူၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤမၤစၢၤဝဲထဲသိးသိး, လၢပုၤအိၣ်ဆိးခဲလၢကဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤ, တၢ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤ, တၢ်ဆီၣ်ထွဲ, ဒီးခွဲးယာ်လၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ်, ဘၣ်ဆါဘၣ်ကတီၢ်, ဒီးတၢ်တကြၢၤဆါတံာ်, သမၤအဝဲသ့ၣ်အ ကလုာ်, မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတၢ်အုၣ်သး, မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတၢ်သးစဲ, ကျိၣ်, ကလုာ်ဒုၣ်, ထံကီၢ်လၢအဟဲဝဲ, နီၢ်ခိၣ်ကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤ, သးနံၣ်, မ့တမ့ၢ် စံး(ပ)နီၣ်ဂံၢ် မ့တမ့ၢ် ဟံပနီၣ်ပုၤတဂၤဂၤအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢအတၢ်ကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်လၢအမၤ သးသ့ဝဲလၢလၢပုၤပုၤ န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢတၢ်ဆုၢ်ဟံဖျါတဖၣ် ကဘၣ်ဖိးမံလိာ်သးဒီးတၢ်တူၢ်လိာ် လီၢ်ဘူးခိၣ်ဃၢၤ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ မ့တမ့ၢ် အတၢ် စးထီၣ်မၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်နတၢ်တီၢ်ကျဲၤကအိၣ်ဝဲဖဲတၢ်လူၤဟံမၤထွဲတၢ်လိာ်တဖၣ်အဖီလၢ ဒီးသန့ထီၣ်သးဖဲန့ၣ်ဖးအစ့ဟံဖျိခဲလၢ, တၢ်တီၢ်ကျဲၤအစ့ဟံဖျိခဲလၢ, ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်တီၢ်ကျဲၤအကလုာ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လူၤဟံမၤထွဲတၢ်လိာ်တဖၣ် လၢတၢ်ကွဲး တစ့ၤအလံာ်မံာ်ဖျါလၢလၢအံၤ တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤအီၤသ့ဝဲဖဲဝဲၣ် Saint Paul အဟံယဲၤသန့အပူၤဖဲ stpaul.gov/index.aspx?NID=3710 လၢအမၤစၢၤန့ၣ်လၢနတၢ်ဆါတံာ်ဝဲဒ်အဝဲသ့ၣ်ကစူးကါတစူးကါနတၢ်တီၢ်ကျဲၤအဂီၢ်, ဒီးတၢ်ကတၢ်ပီၣ်တဲသကိးတၢ်လူၤဟံမၤထွဲတၢ်လိာ်ခဲလၢအဂ့ၢ်ဒီးပုၤဒီးန့ၢ်ခိၣ်ဖးတဂၤစုာ်စုာ် ဖဲတၢ်မ့ၢ်ဟ့ၣ်စ့မိၢ်ပုၢ်အခိၣ်ဖးလၢ နတၢ်တီၢ်ကျဲၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်တအိၣ်ဒီးအ့ထၢ်နဲးလၢကန့ၣ်လီၤကွၢ်အဂီၢ်, ဝံသးစူၤဆဲးကျိးဘၣ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါလၢ တၢ်ဟံ ဖျါအမံၤဖဲထး လၢနကယုၤအီၤတၢ်လူၤဟံမၤထွဲအတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်-

- တၢ်အါလီၤအီၤလီၤတၢ်ဖိးတၢ်မၤ
- စ့ဆီၣ်ထွဲမုၢ်ကျိၤဝဲၤကွံာ်

- တၢ်မၤအဘူလဲအါအါဂီၢ်ဂီၢ်/Federal Davis Bacon (ဖဲၣ်ဒရၢၣ်ကီၢ်စၢၣ်ဖိၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဘူလဲအသဲစးတၢ်ဘျၢ) တၢ်လိာ်တဖၣ်
- တၢ်လုၢ်အိၣ်သးသမ့ၤအဘူလဲ
- တၢ်တိာ်ကျဲၤအပူၤမၤတၢ်ဖိအတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤ
- အဆၢဖိ 3
- PED/HRA တၢ်စးထီၣ်တၢ်မၤအတၢ်ဂၢၢ်တၢ်ကျဲၤ
- Saint Paul တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အတၢ်ဂၢၢ်တၢ်ကျဲၤကျဲၤသန့
- Two Bid Policy (တၢ်တီၣ်ထီၣ်တၢ်အပူၤကလံၤခဲၤအကျဲၤသန့)
- ပုၤဆါတၢ်ဖိအတၢ်တုၤလီၢ်တုၤကျဲၤတၢ်တိာ်ကျဲၤ

ဆၢဒိၣ် 2- တၢ်ကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲ

ပုၤပတံထီၣ်တၢ်တဖၣ်လၢအကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲ

- ပဒိၣ်, ဝဲၤကျိၤလီၤဆီ, တၢ်ကရၢကရိလၢတကွၢ်စိတၢ်န့ၢ်ဘျး အိၣ်သ့ၣ်လီၤသးဖဲ မ့တမ့ၢ် မၤမုၢ်ဝဲၤတၢ်မၤဖဲဝဲၤ Saint Paul အပူၤ
- ဝဲၤအတၢ်မၤဝဲၤကျိၤတဖၣ်ဒီး ပဒိၣ်အတၢ်ကရၢကရိ-တနီၤနီၤ မ့ၢ်ပုၤပတံထီၣ်တၢ်လၢအကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲ ဖဲအဘၣ်ထွဲမၤသကိးဒီး ပုၤဖဲခိၣ်ဃၢဒီး/မ့တမ့ၢ် ပုၤတဝၢကရၢန့ၢ်လီၤ
- သရိၣ်ဒီးတၢ်ဘျၢတၢ်ဘါအတၢ်ကရၢကရိတဖၣ် ကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲလၢအကပတံထီၣ်ဝဲ ဖဲအဘၣ်ထွဲမၤသကိးဒီးပုၤဖဲ လီၢ်ဘူးခိၣ်ဃၢ ဒီး/မ့တမ့ၢ် ပုၤတဝၢကရၢ ဒီးထဲဒၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံကဲတၢ်တိာ်ကျဲၤလၢအမ့ၢ်- (i) တနီၤဖးလိာ်သးတၢ်အိၣ်ဖိၣ်အကလုာ်ဒီးတမ့ၢ်ပုၤဟံထီၣ်ဒီးဆိၣ်တံၢ်ဃာ်တၢ်ဘျၢတၢ်ဘါအခိၣ်သ့ၣ်, (ii) မၤဂ့ၤထီၣ်ဝဲၤခိၣ်တၢ်ဖဲတၢ်မၤတဖၣ်လၢအတဘၣ်ထွဲဒီးသရိၣ်အတၢ်ဆိၣ်ထွဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘျၢတၢ်ဘါအကလုာ်အတၢ်ဟူး တၢ်ဂဲၤတဖၣ်, ဒီး (iii) အိးထီၣ်ကျဲၤဒီးအိၣ်ဝဲလၢကမ့ၢ်အါဂၢၢ်အဂီၢ်ထီၣ်ဘိန့ၢ်လီၤ

ပုၤပတံထီၣ်တၢ်တဖၣ်လၢအတကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲ

- ထံၣ်ကီၢ်သဲးပၣ်တံၣ်ကရၢတဖၣ်ဒီးကရၢတဖၣ်လၢအမၤထံၣ်ကီၢ်သဲးတၢ်ဖဲတၢ်မၤတဖၣ်
- ဖဲၣ်ဒရၢၣ်ကီၢ်စၢၣ်ဖိၣ်, ကီၢ်ဖဲၣ်ဒီးကီၢ်ခိအခၢၣ်စးကရၢတဖၣ်ဒီးဝဲၤကျိၤတဖၣ်
- ပုၤတဝၢဂၤလၢအမ့ၢ်ဟံၣ်ကစၢ်, ပုၤလၢအပၢဘၣ်ဟံၣ်ဒီးဒွဲဖိၣ်, မ့တမ့ၢ် ဟံၣ်တၢ် ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်ကရၢကရိလၢအ ကဲခၢၣ်စးလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ

တၢ်ကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး STAR-စ့မိၢ်ပုၤတၢ်တိာ်ကျဲၤဒီးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်

ဘဉ်သုဉ်သုဉ်တၢ်ကစူးကါ STAR စ့မိၢ်ပှၢ်ထဲလၢ တၢ်မၤဃးထီၣ်တၢ်အက့ၢ်ဂီၤအတၢ်ဂၢၢ်တၢ်ကျၢၤအဂီၢ် (“ဟီၣ်က့ၢ်ကိၣ်လိၣ်ဒီးအိၣ်ကတဲ”) လၢအမ့ၢ်တၢ်မၤဒိၣ်ထီၣ်အိၣ်တၢ်ဂၢၢ်ဆူၣ်ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ် Saint Paul အလီၢ်ဘူးခိၣ်ဃၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တီၢ်ကျဲၤတဖၣ် ဘဉ်သုဉ်သုဉ်ကပဉ်ဃုာ်ဒီး တၢ်မၤကိညၢ်ထီၣ်က့ၤပနံၣ်တၢ်ကၤဒီး/မ့တမ့ၢ် ဟံၣ်ဃီတၢ်အိၣ်ဆိးလီၢ်, ကမျၢၢ်ဖိကရၢၢ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤ, ကျဲမ့ၢ် ကျဲဘိအလီၢ်ကျဲတၢ်တီၢ်ကျဲၤ, တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်/တၢ်ဟံၣ်လီၤတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤလၢအမ့ၢ်တၢ်အသီ, မ့ၢ်ကျဲၤဝဲၤကွၢ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် အတၢ် ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ် လၢတၢ်မ့ၢ်လၢဝဲလၢကအိၣ်ယံာ်ဝဲန့ၣ်န့ၣ် မ့တမ့ၢ် အနံၣ်တဖၣ်အနံၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကြးဝဲဘဉ်ဝဲဒီးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်ပဉ်ဃုာ်ဒီး-

- တၢ်ဘျီသီထီၣ်က့ၤ, တၢ်မၤကိညၢ်ထီၣ်က့ၤ ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်ပနံၣ်တၢ်ကၤ, တၢ်အိၣ်ဆိးလီၢ်, မ့တမ့ၢ် စဲးဖိကဟဉ် တၢ်မၤလီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- အါတက့ၢ်တၢ်ဘျီဂ့ၤထီၣ်ဝဲဒၣ် ပနံၣ်တၢ်ကၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ဆိးလီၢ်အတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဆီလီၤအပူၤဒီးအချၢ ဃုာ်ဒီးတၢ်ဒုၣ်ကပၤ, တၢ်ဒုးခိၣ်ဖိလၢ, တၢ်ဒါခိၣ်, မ့ၢ်အူ, ပဲတြီဖိ, ပဲတြီဖးဒိၣ်, ကျဲလဲၤန့ၣ်, လီမ့ၢ်အူ, တၢ်ထီၣ်ထံလီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- HVAC, တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်အဂံၢ်သဟီၣ်ဒီးတၢ်ဘဉ်တၢ်ဘၢ, ပုၤနီၢ်ခိၣ်က့ၢ်ဂီၤတလၢပုၤလဲၤသ့အလီၢ်, ဒီးတၢ်ဘျီဘဉ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ် အနီၣ်ဂံၢ်ခူသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်ကမျၢၢ်အလီၢ်တဆံးတက့ၢ် (လၢတၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်ကမျၢၢ်တၢ်လီၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်အဂီၢ် တၢ်ကဘဉ်ဆုၢ်ခိၣ်ဆူၣ်ဝဲအ Capital Improvement Budget (CIB) (တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်ဝဲဒၣ်စ့တီၢ်ဟံ) အတၢ်မၤကျဲၤကျဲအပူၤ) န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်ကယၢကယဲၤဂ့ၤထီၣ်ကမျၢၢ် မ့တမ့ၢ် တမ့ၢ်ကမျၢၢ်အတၢ်လီၢ်လၢတၢ်အိးထီၣ်ဝဲတဖၣ်, ပဉ်ဃုာ်ဒီးသ့ၣ်, သ့ၣ်တပီၢ်, ထံ တဖျံၣ်လီၤအလီၢ်, လီၢ်ဆ့ၣ်နီၤဖးထီၣ်, တၢ်လိာ်ကွဲအပိးလီၤ, တၢ်ဟံၣ်လ့ၣ်ယီၤအလီၢ်, ဒီးမ့ၢ်အူတၢ်ကပီၤဖဲတၢ်လီၢ်လီၤဆီ ဒီး တၢ်လီၢ်လၢအအိၣ်ယံာ်ဝဲ 7+ နံၣ်ဆူၣ်ဖိခိၣ်အ ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်/တၢ်ဟံၣ်လီၤမၤဂ့ၤထီၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ လၢအမ့ၢ် တၢ်အသီတဖၣ်, ဃုာ်ဒီးကမျၢၢ်ဒွဲလၢပီၤညါဒီး တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်ကမျၢၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဆီလီၤအဂံၢ်ထံးလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်အသီ, လီၤဆီဒၣ်တၢ်တၢ်လၢအမၤစၢၤတၢ်ဆဲးတၢ်လၢလီၤဆီလိာ်သးအကလုာ်ကလုာ်န့ၣ်လီၤ.
- လီၢ်ဘူးခိၣ်ဃၢၤတၢ်ကရၢကရိတဖၣ်လၢတက့ၢ်စိတၢ်န့ၢ်ဘျးတဖၣ် ဟ့ၣ်လီၤမၤစၢၤစ့မိၢ်ပှၢ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤဆူ လီၢ်ကစီၤမ့ၢ်ကျဲၤ ဝဲၤကွၢ်တဖၣ်, ဟံၣ်ကစၢ်တဖၣ်, မ့တမ့ၢ် ပုၤလၢအပၢဘဉ်ဟံၣ်ဒုးဒွဲဖျိၣ်/ဟံၣ်တၢ်း လၢတၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်ဝဲဒၣ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်တကြးဝဲဘဉ်ဝဲဒီးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်-

အါတက့ၢ်, တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတမံၤလၢလၢအတမ့ၢ်တၢ်အက့ၢ်ဂီၤ, “bricks and mortar” (“ဟီၣ်က့ၢ်ကိၣ်လိၣ်ဒီးအိၣ်ကတဲ”) အနုဆၢၣ်, မ့ၢ်တၢ်လၢအတကြးဝဲဘဉ်ဝဲလၢ Neighborhood STAR funding (လီၢ်ဘူးခိၣ်ဃၢၤ STAR စ့မိၢ်ပှၢ်) န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟံၣ်ဖျါတၢ်အဒိအတဲာ် လၢလၢတဖၣ်အံၤ တဖိးမံဒီးတၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်ဝဲဒၣ်အိၣ်ပညါ-

- တၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤတၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤလိမၤဒီးအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်.
- တၢ်အပူၤကလံၤတဖၣ်လၢအဘဉ်ထွဲဒီးတၢ်ကတဲာ်ကတီၤ STAR တၢ်တီၢ်ကျဲၤန့ၣ်လီၤ.

- မျက်နှာပြင်ကွင်းလျှောက်မင်္ဂလာပွဲ (အဒိ၊ တက်ကွင်းထွဲသံသရာပွဲ၊ ဝဲဒါးတက်မင်္ဂလာပွဲ)
- တက်မင်္ဂလာပွဲများအတတ်ရုံတက်ကျွေးတဖန် (အဒိ၊ တက်ဒီသဒါတက်မင်္ဂလာပွဲသံစားကွင်းမုံ၊ တက်တြီတက်တက်ကွင်းထွဲအတတ်ရုံ တက်ကျွေးတဖန်၊ တက်ကွင်းထွဲသံသရာ၊ ဒီးအဂါတဖန်) နှင့်လီ။
- တက်ဘီဘက်ကွင်းဒုန်ကမင်္ဂလာအအိန်ဟ်တဖန်။
- တက်မင်္ဂလာထီတက်တဖန်လအတမုံတက်ဘီဘက်တက်လီစီ (အဒိ၊ ဝဲဒါးပီးလီ၊ ခိန်ဖူထုထု၊ ဟံင်ဃီပီးလီ၊ လီမုံအူပီးလီ၊ လီတဲစီအကျွေးတဖန်၊ နီတယင်၊ လင်တယင် (banners), ဒီးအဂါတဖန်)
- သွန်၊ တက်မင်္ဂလာဘီ၊ သွန်တပိုင်၊ မတမုံ ဟိန်ခိန်မဲင်ဖဲခိန်အဂါတဖန် လအတက်ဟ်လီသးဖဲတက်လီလီဆီတတီတီလအအိန်ယံဝဲ 7+ နံင်ဆူဖီခိန် (အဒိ၊ တနံင်တဘျီတက်မင်္ဂလာဘီတဖန်၊ တက်ဟွန်နီလီသွန်အတတ်ရုံတက်ကျွေးတဖန်) နှင့်လီ။
- တက်မင်္ဂလာထီတက်လအတက်တဖန်ကဲဝဲလအဝဲသွန်အစုမိပိုင်တက်ပညိန်နံင်အဂါ မတမုံ အနံင်တဖန်အနံင်နှင်လီ။
- တက်ပာဆူရုံကျွေးတက်လင်ဘုင်လင်စုထီရီ၊ ပင်ဃုဒီးတက်သုးကျွေးပုမင်္ဂလာဖိ၊ တက်ဖဲတက်မင်္ဂလာခိန်သွန်၊ ဒီးတက်ကွင်းထွဲကတီ တက်အပူကလံထီရီနှင်လီ။
- တက်တက်ကျွေး/တက်ရုံတက်ကျွေးတဖန် အိန်သွန်လီသးဖဲဝင်ချအတက်ဟ်ပနီင်အလီနှင်လီ။
- တက်မင်္ဂလာထီကမုံတက်လီခိန်ခိန်မုံမုံအတက်တက်ကျွေးတဖန် (တက်မင်္ဂလာထီကမုံတက်လီလဲလဲဃံဃံအတက်တက်ကျွေး တဖန် တက်ကဘင်ဆူခိန်ဆူဝင်အ Capital Improvement Budget (CIB) (တက်မင်္ဂလာထီဝင်ခိန်စတီဟ်) အတက်မင်္ဂလာကျွေးအပူ) နှင့်လီ။
- တက်ဟွန်တက်ဘူးတက်လဲလအ ပုပတံထီတက်အနီကစင်တက်ဖဲတက်မင်္ဂလာအဂါ ဒီးတက်ဖဲမင်္ဂလာတက်မင်္ဂလာထီတက်သွန်ထီဘီ ထီအဂါနှင်လီ။
- တက်မင်္ဂလာထီဝင်အတတ်ရုံတက်ကျွေးလအအိန်ဟ်တဖန်။
- တက်ဟွန်ပုလဲထီလဲထီအလဲဆူ ပုလအဒီးနံင်တက်တက်ကျွေး/တက်ရုံတက်ကျွေးအတက်နံင်ဘျူးနှင်လီ။

STAR တက်တက်ကျွေးအပူကလံလီလီ

ထီဘးတုလအ STAR စုမိပိုင်ခံဆဲးကယ (20%) ဘင်သွန်သွန်တက်ကစုကဲဝဲလအ တက်ပူကလံအိန်ဒီးအဂါအဝီ လအမုံတက်အ လီအိန်ဝဲလအ တက်ရုံကျွေးတက်သွန်ထီဘီထီဒီးတက်မင်္ဂလာဝဲဒင်ခိန်တက်တက်ကျွေးအဂါ၊ ဃုဒီး— တက်အလဲဖဲသဲစးလအတက်မင်္ဂလာ၊ တက်မင်္ဂလာနံင်ခိန်ဃါ၊ ဘူးလဲဖဲသဲစးတဖန်၊ တက်သွန်ထီအတက်ပျဲတဖန်၊ လံင်အုင်သးဒီးတက်သမံသမိအလဲ၊ မတမုံ တက်ပာဆူ ရုံကျွေးတက်တက်ကျွေးအလဲတဖန်လအမုံ တက်နံင်ကျွေးလီလီလအအဘင်ထွဲဒီး STAR တက်ဟူးတက်ဂဲနှင်လီ။

ဆာဒ် 3- တပ်တံထီၣ်

တပ်တံထီၣ်အတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်

ဖဲတၢ်ကတိၣ်ကတီၤ STAR တပ်တံထီၣ်အခါ, ပုၤပတံထီၣ်တၢ်တဖၣ်ကဘၣ်ကွၢ်ထံဆိမိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢလၢအံၤ-

- တပ်ကျဲၤဟံၣ်လီၤ Neighborhood STAR Program (လီၤဘူးခိၣ်ဃၢၤ STAR တပ်တံထီၣ်) လၢတၢ်ဟ့ၣ်ဝုၢ်ခိၣ်တပ်တံထီၣ်တဖၣ်အစ့မိၣ်ပုၤ \$5,000 မ့တမ့ၢ် အါန့ၢ်အန့ၢ် လၢအါတက့ၢ်တၢ်မၤကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်ဝဲထဲတခါဇၞးတသ့လၢတအိၣ်ဒီး ဝုၢ်စ့မိၣ်ပုၤအဂီၢ်ထံးခိၣ်ဘိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤပတံထီၣ်တၢ်လၢအကဲထီၣ်သးသ့တဖၣ် တၢ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်အီၤလၢအကထံၣ်လိၣ်ဝုၢ်အပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ, လီၤဘူးခိၣ်ဃၢၤ တၢ်ကရၢကရိတဖၣ်ဒီးပုၤတဝၢကရူၢ်တဖၣ် လၢအကဟံၣ်ဖျါထီၣ်အတၢ်လိၣ်, ဒီးတၢ်ဃုကွၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ် လၢကနီၤလီၤသကိးကံၢ်စိတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ဒီးတၢ်စဲၣ်နီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- လၢတၢ်မၤလီၤတံၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်ထုးထီၣ်ဟ့ၣ်လီၤစ့မိၣ်ပုၤသက့ၤဝုၢ်ဒိတဘၣ်အဂီၢ်, ဖျါလီၤကလၢ STAR အခိၣ်ဖးဝဲန့ၣ်ကအိၣ်အါန့ၢ်ဒီး \$50,000 န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤပတံထီၣ်တၢ်တဖၣ်ကဘၣ်ဃုထံၣ်န့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ် လၢတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤမၤဝဲ လီၤဘူးခိၣ်ဃၢၤ အတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤဒီးတၢ်မၤရဲၣ်ကျဲၤခိၣ်သ့ၣ်လၢအအိၣ်ဟံၣ်ဒီးတဖၣ်, ဒ်အမ့ၢ်တၢ်လီၤဆံးကိၢ်ဖိအတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤပတံထီၣ်တၢ်တဖၣ် ကဘၣ်သ့ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်လၢအအိၣ်ဒီးအီၤ, မ့တမ့ၢ် ကသ့ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်, ဒီးသ့ပၤဆုၤတၢ်လီၤသက့ၤဖဲတၢ်တံထီၣ်ပၤဘၣ်ဝဲအလီၤန့ၣ်လီၤ.
- ဝုၢ်အပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ ကဟ့ၣ်လီၤမၤစၢၤတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လီၤဆိဆူပုၤပတံထီၣ်တၢ်တဖၣ်, ဖဲမ့ၢ်ဃုထီၣ်ဝဲအခါ, လၢအကမၤလီၤတံၢ်စၢၤ တၢ်မၤပုၤဝဲဒီးတၢ်စူးကါလံာ်ပတံသ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တချုးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဲသကိးတပ်တံထီၣ်အဂ့ၢ်

တၢ်ကမၤဝဲဒၣ် STAR တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဲသကိးဖဲ တၢ်စးထီၣ်ဒုးတရံးတနံၣ်တဘျီစ့မိၣ်ပုၤအခါ လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤအဂ့ၢ်အကျိၤဆူပုၤပတံထီၣ်တၢ်လၢတၢ်မုၢ်လၢအီၤတဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝံသးစူၤကွၢ်ဘၣ် STAR ဟံၣ်ယဲၤသန့လၢ တၢ်ဟံၣ်ဂၢၢ်ဟံၣ်ကျဲၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဲသကိးလီၤဆိဒီးတပ်တံထီၣ်တၢ်အနံၤသီတဖၣ်လၢတၢ်ဒုးတရံးတဘျီစ့မိၣ်ပုၤအဂီၢ်တက့ၢ်.

တပ်တံထီၣ်တၢ်အတၢ်လိၣ်တဖၣ်

- ပုၤပတံထီၣ်တၢ်တဖၣ်ကဘၣ်ဆုၤထီၣ်ဝဲလၢအ့ထၢ်နဲးဖိခိၣ်ဖဲ ZoomGrants အပူၤဒီး ကဘၣ်မၤဝဲဒၣ်ဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ်လၢတၢ်ကွၢ်ထံဆိမိၣ်န့ၢ်အီၤစ့မိၣ်ပုၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဟံၣ်ယဲၤသန့အတၢ်ဘျးစဲလၢ Neighborhood STAR တပ်တံထီၣ်တက့ၢ်ဒိအဂီၢ် ကအိၣ်ဝဲဖဲ Neighborhood STAR Program အဟံၣ်ယဲၤသန့အပူၤ www.stpaul.gov/nstar လၢအပိၣ်ထွဲထီၣ်တနံၣ်တဘျီ STAR တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဲသကိးန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ် တၢ်မၤစၢၤတၢ်ကျိးထံလၢတၢ်ပတံထီၣ်တၢ်အတၢ်မၤကျိၤကျဲၤအဂီၢ်, ဝံသးစူၤဆဲးကျိး STAR အပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါလၢကမၤစၢၤန့ၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.

- STAR တပ်တံတဖန်လိပ်ဘဉ်ဝဲဒဉ် ကျိန်စ့ဂ့ဝီတဂ်တဂ်ကျိလလါလ်အံၤ- တဂ်တိက်ကျဲၤအက့ၢ်ဂီၤ, တဂ်တိက်ကျဲၤအစ့တိက်ဟ်, ပုၤနီၢ်တဂၤစ့မိၢ်ပုၢ်အဂ့ၢ်ဂံၢ်ထံး ဒီးတဂ်မၤအါထီၣ်စ့မိၢ်ပုၢ်အဂၤတဖဉ်, ဒီးကျိန်စ့ဂ့ဝီအလံာ်တီလံာ်မိဒ်အမ့ၢ် တဂ်ဒွဲးန့ၢ်က့ၤခိသ့ တဂ်ဟဲန့ၢ်, တဂ်သမံသမိးကျိန်စ့ဂ့ဝီ, မ့တမ့ၢ် မုၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်အတဂ်ရဲၣ်တဂ်ကျဲၤန့ၢ်လီၤ.
- တဂ်တိက်ကျဲၤတဖဉ်လၢတဂ်ဃုထီၣ် STAR စ့မိၢ်ပုၢ် လၢတဂ်ဒုးလိၢ်ပတြီၢ်/တဂ်ဟ့ၣ်စ့ဆိၣ်ထွဲတဂ်ရဲၣ်တဂ်ကျဲၤပတြီၢ်အဂီၢ် ကဘဉ်ပဉ် ဃုာ်ဒီး တဂ်တိက်ကျဲၤပတြီၢ်အတဂ်န့ၢ်ကျဲတဖဉ်အဂ့ၢ်လၢလၢပုၤပုၤန့ၢ်လီၤ.
- တဂ်အလဲ \$75.00 တဂ်လိပ်ဘဉ်ဝဲလၢတဂ်ပတံအ \$15,000 တုၤလၢ \$25,000 တဘျီစုာ်စုာ်အဂီၢ်, ဒီး \$125.00 အလဲမ့ၢ်ဝဲ တဂ်လိပ်ဘဉ်တဂ်ပတံတဘျီစုာ်စုာ်လၢအအါန့ၢ်ဒီး \$25,000 န့ၢ်လီၤ. တဂ်အလဲခဲလၢတအိၣ်ဒီးတဂ်ဟ့ၣ်ကဒါက့ၤဘဉ်. ဝဲ တဂ်ဃုထီၣ်အခါ, STAR လံာ်ပတံအတဂ်ကွဲးဒိဖဲအပူၤကွၢ်တဖဉ် တဂ်ဟ့ၣ်ဝဲဆူပုၤလၢအသးစဲတဖဉ်အအိၣ်န့ၢ်လီၤ.

ဆာဒ် 4- တၢ်သမံထံကွၢ် ဒီး တၢ်ယုထၢ

Neighborhood STAR ကမံးတံာ် မၤအမူဒါဒ်တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤဖိးသဲစး လၢတၢ်ယုထီၣ် Neighborhood STAR စ့မိၢ်ပုၤတဖၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. Saint Paul ထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ်ဖဲဝဲတၢ်လီၤကိးတီၤဒဲးအပူၤလၢ အမ့ၢ်ပုၤလၢတၢ်သ့ၣ်ညါဟံၣ်ပနီၣ်အီၤခိဖျိ ဝဲခိၣ် ဒီးဘၣ်တၢ် တူၢ်လိာ်အီၤခိဖျိဝဲခိၣ်ကိးကရၢလၢအပုၤယုဒီး Neighborhood STAR ကမံးတံာ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သမံထံကွၢ်

တၢ်ကသမံထံကွၢ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤတဖၣ်လၢတၢ်ကြၢၤဝဲဘၣ်ဝဲအဂီၢ်ခိဖျိ STAR တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်ဝံၤ Neighborhood STAR ကမံးတံာ်ကကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်ကြၢၤဒီးတၢ်တီၢ်ကျဲၤတခါစုၣ်စုၣ် လၢအတဖိးမံလိာ်သးဒီးတၢ်ဟံၣ်လီၤ တၢ်အနီၣ် လၢလၢာ်အံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တီၢ်ကျဲၤတခါစုၣ်စုၣ်ကဒီးန့ၣ်အမးအအါကတၢ် 50 မးန့ၣ်လီၤ. ဖျါလီၤကလၢတၢ်တီၢ်ကျဲၤ တခါဂ့ၤ တခါဂ့ၤကဒီးန့ၣ် 50 မးခဲလၢာ်ဘၣ်-

တၢ်ရဲၣ်ကတၢ်	လံာ်တီၢ်လံာ်မိအတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ	တၢ်အမး တဖၣ်	ဗျးက ယၢ
ကမျါအတၢ်ပညိၣ်		30	60%
တၢ်ဟ့ၣ်လီၤမၤစၢၤတၢ်တီၢ်ကျဲၤဆူ Saint Paul အတၢ်ခိတၢ်သ့ၣ်ခိၣ်ထံး (တၢ်ဆါကစဲးကစီး မ့တမ့ၢ် တၢ်စုၤလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်အခါ)	တၢ်ပတံအတၢ်သံကွၢ်- ကမျါအတၢ်ပညိၣ် Q1	5	
တၢ်တီၢ်ကျဲၤကဒုးအိၣ်ထီၣ် မ့တမ့ၢ် ကဟံးဘၢတၢ်ဖိးတၢ်မၤတဖၣ်	တၢ်ပတံအတၢ်သံကွၢ်- ကမျါအတၢ်ပညိၣ် Q2	5	
တၢ်တီၢ်ကျဲၤဒုးဟူးဂဲၤထီၣ်က့ၤကျးမံၤညါတၢ်လီၤဖျုၣ်လီၤဟိတဖၣ်	တၢ်ပတံအတၢ်သံကွၢ်- ကမျါအတၢ်ပညိၣ် Q3	5	
တၢ်တီၢ်ကျဲၤမၤထီၣ်ထီၣ်မူခိၣ်ကလံၤသီၣ်ဂီၤတၢ်အိၣ်သး, တၢ်ဂၢၢ်တၢ်ကျဲၤ ဒီး/မ့တမ့ၢ် တၢ်သးစွဲကတုၤအတၢ်ပညိၣ်တဖၣ်*	တၢ်ပတံအတၢ်သံကွၢ်- ကမျါအတၢ်ပညိၣ် Q4	5	
တၢ်တီၢ်ကျဲၤဟ့ၣ်လီၤမၤစၢၤ, မၤလၢကပီၤ, မ့တမ့ၢ် မၤဆူၣ်ထီၣ်တၢ်ဆဲးတၢ်လၢလီၤဆီလိာ်သးအကလုာ်ကလုာ်ဖဲ Saint Paul အပူၤ	တၢ်ပတံအတၢ်သံကွၢ်- ကမျါအတၢ်ပညိၣ် Q5	5	
တၢ်တီၢ်ကျဲၤမၤထီၣ်ထီၣ်တၢ်ထဲသိးတုၤသိးအပတီၢ်တဖၣ်**	တၢ်ပတံအတၢ်သံကွၢ်- ကမျါအတၢ်ပညိၣ် Q6	5	
ပုၤတဝၢအတၢ်လိၣ်		10	20%
တၢ်တီၢ်ကျဲၤရဲၣ်ကျဲၤစၢၤဝဲဒၣ်တၢ်ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်လီၢ်ဘူးခိၣ်ဃၢၤအ	တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအလံာ်ပရၢတဖၣ်	5	

တၢ်လိာ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ပညိာ်	တၢ်ပတံအတၢ်သံကွၢ်- ပုၤတၢ်အတၢ်လိာ် Q1		
တၢ်တီၢ်ကျဲၤမ့ၢ်ဝဲလိာ်ဘူးခိၣ်ဃၢၤ -အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ ပုၤဃုာ်ဒီးပုၤတၢ်အတၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဖဲအတၢ်မၤလဲၤ ထီၣ်လဲၤထီၣ်တၢ်အပူၤ	တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤအလံာ်ပရၢတဖၣ် တၢ်ပတံအတၢ်သံကွၢ်- ပုၤတၢ်အတၢ်လိာ် Q2	5	
ကံၢ်စီတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်		10	20%
လံာ်ပတံတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဟံၤဖျါဝဲလၢ တၢ်တီၢ်ကျဲၤမ့ၢ်ဝဲကျိၣ်စ့ဂ့ၢ်ဝီအဘျူးအိၣ် ဖဲတၢ်မ့ၢ်ဟ့ၣ်လီၤစ့မိၢ်ပုၤလၢတၢ်ဃုထီၣ်ဝဲတဖၣ်	တၢ်ဆုၤထီၣ်တၢ်ဘျူးစဲခဲလၢာ်/တၢ်မၤပုၤ ဝံၤဒၣ်လံာ်ပတံ တၢ်ထံၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ခိဖျါ တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤဒွဲပုၤတၢ်ဂ့ၢ် တၢ်ပတံအတၢ်သံကွၢ်- ကံၢ်စီတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် Q1 စ့တီၢ်ဟံၤအလံာ်တၢ်ကိၣ်ဒိ ပုၤအၢၣ်လီၤသးလၢကဘျီတၢ် အတၢ်ဒွဲးတယာ်လီၤတဖၣ်	5	
တၢ်ကရၢကရိ/ကရၢတဖု အိၣ်ဒီးအကံၢ်စီတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢ ကမၤကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်ဒီးပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤအတၢ်တီၢ်ကျဲၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ဒီးန့ၢ်လီၤပုၤဃုာ်ဖဲတၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်သံဒီးအတၢ်မၤကျိၤကျဲ တဖၣ်အပူၤ	တၢ်ဆုၤထီၣ်တၢ်ဘျူးစဲခဲလၢာ်/တၢ်မၤပုၤ ဝံၤဒၣ်လံာ်ပတံ တၢ်ထံၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ခိဖျါတၢ်ကွၢ်ကဒါ က့ၤဒွဲပုၤတၢ်ဂ့ၢ် တၢ်ပတံအတၢ်သံကွၢ်- ကံၢ်စီတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် Q2	5	
ဟံၤဖျါခဲလၢာ်		50	100%

* *Saint Paul Climate Action and Resilience Plan (Saint Paul မူခိၣ်ကလံၤသီၣ်ဂီၤတၢ်အိၣ်သးဒီးတၢ်သးစွံကတုၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ)*
ဟံၤပနီၣ်လီၤဝဲအသိး

** တၢ်ဟံၤပနီၣ်ဝဲဒ်အမ့ၢ်တၢ်မၤလီၤတၢ်တၢ်ခွဲးယာ်တဖၣ်ဖဲတၢ်မၤလီၤမၤဒီး, တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ, ဟံၣ်ဃီတၢ်အိၣ်ဆိး, တၢ်အိၣ်ဆုၤအိၣ်ချ့, ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ
အပူၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤမၤစၢၤဝဲထဲသိးသိး, လၢပုၤအိၣ်ဆိးခဲလၢာ်ကဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤ, တၢ်တီၢ်စၢၤမၤစၢၤ, တၢ်ဆီၣ်ထွဲ, ဒီးခွဲးယာ်လၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ်,
ဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ်, ဒီးတၢ်တကြားဆၢတံာ်, သမၤအဝဲသ့ၣ်အကလုာ်, မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတၢ်အုၣ်သး, မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတၢ်သးစဲ, ကျိၣ်, ကလုာ်ဒုၣ်, ထံကီၢ်
လၢအဟဲဝဲ, နီၢ်ခိက့ၢ်ဂီၤတလၢပုၤ, သးန့ၢ်, မ့တမ့ၢ် စံး(ပ)နီၣ်ဂံၢ် မ့တမ့ၢ် ဟံၤပနီၣ်ပုၤတၢ်ဂၤၤအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢအတၢ်ကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်လၢ အမၤသး
သ့ဝဲ

တၢ်ဃုထၢတၢ်မၤကျိၤကျဲၤတဖၣ်

အိၣ်ဒီးတၢ်အပတီၢ်သၢပတီၢ်ဖဲတၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်ပတံအတၢ်မၤကျိၤကျဲၤတဖၣ်အပူၤ-

1. Neighborhood STAR ကမ်းတံ ကကွက်ကဒါကွ၊ တာ်အနီၣ်ထီၣ်, ဒီးတၢ်တီၢ်ကျဲၤတခါစုၣ်စုၣ်အပတီၢ်ဖဲအဘူၣ်တီၢ်အဖီခိၣ်, ဒီးဟ့ၣ်လီၤတၢ်သ့ၣ်ညါဟံၣ်ပနီၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤတဖၣ်အမံၤစရိဖဲ တၢ်န့ၣ်လီၤတၢ်အပတီၢ်အပူၤ ဒီး Neighborhood STAR ကမ်းတံအဝုၣ်ခိၣ်ဒီးကီၣ်ကးကရၢ ကကွၢ်ထံဆိမိၣ်တၢ်ထံၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တဖၣ် လၢပုၤသးစဲဒီးကရူၢ်တဖၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ အတၢ်လိၣ်ဒ်အမ့ၢ် ခိၣ်ဃၢၤတၢ်ကရၢကရိတဖၣ်, PED အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ, တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤခိၣ်မံးရှၢၣ်, CIB ကမ်းတံဒီးဝုၣ် အဝဲၤကျဲၤတဖၣ်ဒ်အကြးဝဲဘၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်မၤဝဲဒ်တၢ်မၤကျဲၤကျဲၤအံၤအကတီၢ်, ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်ကမၤပုၤပတံထီၣ်တၢ်တဖၣ်ဟ့ၣ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤဆူ STAR ကမ်းတံအခိၣ်ဒီး ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်ကမၤအကွၢ်ထံဆိမိၣ်ဘီၣ်ဂ့ၢ်ထီၣ်က့ၤ အတၢ်တီၢ်ကျဲၤအဝုၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်အမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်တီၢ်ကျဲၤအကျါတခါအသိး, ပုၤပတံထီၣ်တၢ်လၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲတဖၣ် တၢ်ကမၤအလဲၤထီၣ်မၤတၢ်ထံၣ်လိၣ်သံကွၢ်သံဒီးဒီး Neighborhood STAR ကမ်းတံန့ၣ်လီၤ. တၢ်လိၣ်ဘၣ်ဝဲ Neighborhood STAR ကမ်းတံတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခဲလၢ်, ဃုာ်ဒီးတၢ်ထံၣ်လိၣ်သံကွၢ်သံဒီးဒ်အမ့ၢ်တၢ်မၤကျဲၤကျဲၤအံၤအကျါတခါအသိး, တၢ်အိးထီၣ်ဝဲလၢ ကမ့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်လီၤဆီဖဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်ရဲၣ်လီၤအပူၤ, တၢ်တဟ့ၣ်တၢ်ပျဲလၢကမ့ၢ်ကဟံၣ်ဖျါထီၣ်အတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိမိၣ်ဖဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.
2. ဝုၣ်ခိၣ် ကကွၢ်ကဒါကွၢ် Neighborhood STAR ကမ်းတံအတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတဖၣ်ဒီးဆုၢ်ကဒီးအတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တဖၣ်ဆူဝုၣ်အကီၣ်ကးကရၢအခိၣ်န့ၣ်လီၤ.
3. ဝုၣ်အကီၣ်ကးကရၢ, ကကွၢ်ကဒါကွၢ် ဝုၣ်ခိၣ်အ တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတဖၣ်ဒီးဟံးန့ၣ်ဝဲခိဖျိ Neighborhood STAR တၢ်တီၢ်ကျဲၤတဖၣ်အတၢ်စံၣ်ညီၣ်တံၢ်စ့မိၢ်ပုၤလၢခံကတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဆၢခိၣ် 5- တၢ်ပနီၣ်တၢ်မၤဘၣ်လိၣ်စ့မိၢ်ပုၤ

တၢ်ဃုထီၣ် STAR တမံၤလၢလၢအအါန့ၣ်ဒီး \$50,000 လိၣ်ဘၣ်ဝဲဒ်အစ့ၤကတၢ် \$1 လၢ \$1 အဂီၢ် လၢအဖိးမံလိၣ်သးဒီးစ့လၢ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤခဲလၢ်လၢတအိၣ်ဒီးဝုၣ်အတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဃုထီၣ်စ့တုၤလၢ \$50,000 အလီၢ်တအိၣ်လၢ ကဘၣ်ဖိးမံလိၣ်သးဘၣ်.

တၢ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤမၤစၢၤတၢ်ဖိးမံလိၣ်သး

စ့မိၢ်ပုၤဖိးမံလိၣ်သးတဖၣ် ကဘၣ်ဘၣ်ထွဲလိၣ်လိၣ်ဒီးပုၤပတံထီၣ်တၢ်အတၢ်တီၢ်ကျဲၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်မ့ၢ်စူးကါ ဖဲၣ်ဒရၢၣ်ကီၢ်စၢၤဖျိၣ်, ကီၢ်စဲၣ်, မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ခိအစ့မိၢ်ပုၤတဖၣ်ဒ်လဲာ်, တၢ်ကမၤတၢ်အရ့ၣ်ဒိၣ်ကတၢ်လၢတၢ်တီၢ်ကျဲၤတဖၣ်အတၢ်ဖိးမံလိၣ်သးဒီးကရၢလၢတမ့ၢ်ပဒိၣ်အစ့မိၢ်ပုၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်ပုၤပတံထီၣ်တၢ်တဖၣ် ကရဲၣ်ကျဲၤအတၢ်တီၢ်ကျဲၤ တၢ်လၢ်ဘူၣ်လၢ်စ့ၤအကျိၣ်စ့လိၣ်လိၣ်ဒီး ကရၢလၢတမ့ၢ်ပဒိၣ်အတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ် (အဒိ, ကရၢဟ့ၣ်စ့ဆိၣ်ထွဲ, တၢ်ဟ့ၣ်မၤဘူၣ်စ့) ဒီးတၢ်ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်စ့မိၢ်ပုၤတဖၣ်အံၤဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဖိးမံလိၣ်သးအကျါတခါအသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤမၤစၢၤတၢ်ဖိးမံလိၣ်သး ပုၣ်ဃုာ်ဒီး

- ကရၢလၢတမ့ၢ်ပဒိၣ်အစ့မိၢ်ပုၤတဖၣ်

- တၢ်ကရၢကရိဒီးဒီပနံၣ်အစ့ဆိၣ်ထွဲတဖၣ်
- Local contributions (လိၢ်ကဝီၤအတၢ်မၤစၢၤ), sweat equity (နီၢ်ကစၢ်အစ့ထိးနါ), ဒီး/မ့တမ့ၢ် volunteer labor (ပုၤမ့ၢ်သးမၤကလီၤတၢ်) တၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ခိဖျိပုၤအိၣ်ဆိးဒီးပုၤမၤမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်တဖၣ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်တိၢ်ကျဲၤလီၤဆီအတၢ်မၤစၢၤတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ်- တၢ်မၤစၢၤတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်စ့ၣ်နီၢ်, ဝဲၤဒီးတၢ်မၤလီၢ်, တၢ်ပိးတၢ်လီၤ, ပုၤမ့ၢ်သးမၤကလီၤတၢ်, ဒီးနီၢ်ကစၢ်အစ့ထိးနါ လၢတၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်အက့ၢ်ဂီၤထဲၤသိးဒီးတၢ်ဖိးမံလိာ်သးအစ့ 30% န့ၣ်လီၤ. sweat equity (နီၢ်ကစၢ်အစ့ထိးနါ), ဒီး volunteer labor (ပုၤမ့ၢ်သးမၤကလီၤတၢ်) အလုၢ်ပုၤတန့ၣ်ရံၣ်ဘၣ်တန့ၣ်ရံၣ်လီၤလၢဝဲ \$15.00 န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်တယၢ်လီၤတၢ်သမံသမိးတၢ်ဖိးတၢ်မၤဖဲတၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်အယုၢ်အထၢဒီတကတီၢ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဖိးမံလိာ်သးမ့ၢ်အိၣ်ဝဲၤ တၢ်သမံသမိးတၢ်ဖိးတၢ်မၤအက့ၢ်ဂီၤပုၤ, တၢ်တဟ့ၣ်လီၤစ့မိၢ်ပုၤတုၤလီၤလၢ တၢ်သမံသမိးတၢ်အၢၣ်လီၤ ဟံဂၢ်ဟံကျဲၤအကတၢ်တဘျီဝဲၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်တိၢ်ကျဲၤအပုၤကလံၤတဖၣ်ကကဲထီၣ်ဝဲၤ တၢ်ဆုၢ်ထီၣ်တၢ်ပတံအလံာ်တက့ၢ်ဒိလၢတၢ်မၤပုၤအီၤဆူ STAR ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအအိၣ် ဒီးဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်အကဆိမိၣ်ဆၢတၢ်ဝဲဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဖိးမံလိာ်သးအဒီလၢတဖၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် STAR ကမံးတံာ်, ကဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲဒ် တၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိးမံလိာ်သးအဂၤတဖၣ်အတၢ်တူၢ်လိာ်ဖဲ တၢ်ဂ့ၢ်တခါဘၣ်တခါအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်တကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤမၤစၢၤတၢ်ဖိးမံလိာ်သး

တၢ်တကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤမၤစၢၤတၢ်ဖိးမံလိာ်သးပၣ်ဃုာ်ဒီး-

- တၢ်သးအိၣ်မၤကလီၤတၢ်အိၣ်ဖျိ အဆၢကတီၢ်;
- တၢ်သးအိၣ်ဟ့ၣ်မၤဘျီတၢ်ခိဖျိ STAR ပုၤပတံထီၣ်တၢ်,
- ပုၤသးအိၣ်မၤကလီၤတၢ်, နီၢ်ကစၢ်အစ့ထိးနါ မ့တမ့ၢ် တၢ်သးအိၣ်ဟ့ၣ်လီၤမၤစၢၤ အါန့ၢ်ဒီးတၢ်ဖိးမံလိာ်သးအစ့ဟံဖျိခဲလၢာ် 30% အစ့,
- တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤဖဲမၤတၢ်လၢာ်ဘျီလၢာ်စ့ၤထီၣ်ရီၤအ တၢ်ကရၢကရိ,
- တၢ်ဟ့ၣ်မၤဘျီ/တၢ်လၢာ်ဘျီလၢာ်စ့ၤလၢတဘၣ်ထွဲလိၤလိၤဒီး STAR တၢ်တိၢ်ကျဲၤ,
- ဝုၢ်အတၢ်ပျဲကလီၤကွံာ်ဒုၣ်ကမၢ် ဒီး/မ့တမ့ၢ် စ့ဆိၣ်ထွဲတဖၣ်,
- တၢ်လၢတဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်ဖဲတၢ်လိာ်ထီၣ်ရီၤအပုၤအ တၢ်တိၢ်ကျဲၤ,
- တၢ်အပုၤကလံၤတဖၣ်လၢအကဲထီၣ်သး လၢတၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်အဂီၢ် လၢတၢ်မၤအီၤတချုးဖဲတၢ်ဆုၢ်ထီၣ် STAR လံာ်ပတံအခါန့ၣ်လီၤ.

ဆာဒ် 6- ခိပ်ဖး ဒီး တၢ်မၤလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်တၢ်

တၢ်မၤလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ/တၢ်တီၢ်ကျဲၤ

ဒ်ဝဲၣ်ခိပ်ဒီးဝဲၣ်အကီၣ်ကးကရၢယုထၢအသိး, STAR ပုၤပတံထီၣ်တၢ် ကဒုးသ့ၣ်ညါအတၢ်အၢၣ်လီၤစ့မိၢ်ပုၤအဂ့ၢ်လၢတၢ်ကွဲးန့ၣ်လီၤ. ဝဲၣ် အပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါကရဲၣ်ကျဲၤလီၤတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖဲတၢ်ဟ့ၣ်လီၤခိပ်ဖးဝံၤအလီၢ်ခံ လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကွဲးကဒါက့ၤဝဲၣ် အတၢ်သိၣ်တၢ်သီ ထီၣ်ရီၤအဂ့ၢ်လၢ Neighborhood STAR တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ယုထၢတၢ်တီၢ်ကျဲၤတဖၣ်ဒီးသန့ၤထီၣ်သးဖဲ တၢ်ဂ့ၢ် တၢ်ကျဲၤလၢအပၣ်ယုဖဲလံာ်ပတံအပူၤ ဒီးဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်တဆိလဲအိၣ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤအခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၤ STAR ပုၤဒီးန့ၣ်တၢ်တဖၣ်လၢအတဘၣ်မၤ တၢ်အၢၣ်လီၤကျိၣ်စ့ဂ့ၢ်ဝီ တုၤလီၤလၢတၢ်လူၤပိာ်မၤထွဲစ့မိၢ်ပုၤအတၢ်လိၣ်တဖၣ် တၢ်န့ၣ်ပၢၢ် ဒီးတၢ်တူၢ်လိာ်ဝဲအၣ်လၢလၢပုၤပုၤ လၢပုၤကိးကပၤဒဲးတစုန့ၣ်လီၤ.

ပုၤဒီးန့ၣ်ခိပ်ဖးတဖၣ်အတၢ်ဆၢကတီၢ်အိၣ်တုၤလၢန့ၣ်ကတၢ် ဖဲတၢ်တူၢ်လိာ်စ့မိၢ်ပုၤဝံၤအလီၢ်ခံ လၢတၢ်ပိာ်ကွံာ်ဝဲဖဲအ STAR စ့မိၢ်ပုၤအပူၤ ဒီးစးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်ဖဲအ STAR တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. အစ့ၤကတၢ်တၢ်ကဘၣ်စူးကျိၤ STAR တၢ်တီၢ်ကျဲၤအစ့မိၢ်ပုၤ တဖၣ် ဖဲခံန့ၣ်တန့ၣ်ဖဲတၢ်တူၢ်လိာ်စ့မိၢ်ပုၤဝံၤအလီၢ်ခံ, ဒီးတၢ်မုၢ်လၢလၢတၢ်ကစူးကျိၤတၢ်လၢကဘၣ်လၢကစ့ဖဲ တၢ်မၤလံာ်ဃံးဃာ်စ့မိၢ်ပုၤ အတၢ်ဆၢကတီၢ်တကီၣ်အပူၤ (ကွဲးဘၣ်တၢ်မၤတၢ်အၢၣ်လီၤအဂ့ၢ်လၢပုၤဖဲလံာ်အံၤ) တက့ၢ်. တၢ်တမၤလၢပုၤမူဒါလၢတၢ်မၤကဲထီၣ်တၢ် အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤဖဲတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ပျဲအဆၢကတီၢ်တကီၣ်အပူၤ ကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆိကတီၢ်ကွံာ်အတၢ်အၢၣ်လီၤဒီးဝဲၣ်အစ့မိၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤကဲထီၣ်လံာ်ဃံးဃာ်

တချုးတၢ်န့ၣ်လီၤဖဲ တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤဖိးသဲးဒီးဝဲၣ် Saint Paul အခါ, တၢ်ကရဲၣ်ကျဲၤလီၤတၢ်အိၣ်ဖိၣ်တချုးတၢ်လူၤပိာ်မၤထွဲ တၢ်သ့ၣ် ထီၣ်ဘျီထီၣ်ဒီး STAR ပုၤဒီးန့ၣ်တၢ်ဖိ, အပုၤအၢၣ်လီၤသးလၢကမၤတၢ်ဒီးဝဲၣ်အပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢကတၢ်ကွဲးကဒါက့ၤ တၢ်လူၤပိာ်မၤထွဲတၢ်တီၢ်ကျဲၤလီၤဆီအတၢ်ဂ့ၢ်ကိတဖၣ် ယုဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤတၢ်ဖိးတၢ်မၤ, စ့ဆိၣ်ထွဲမုၢ်ကျိၤဝဲၣ်ကွံာ်, တၢ်ဂၢၢ်တၢ် ကျဲၤအကျဲသန့, Two Bid Policy (တၢ်တီၣ်ထီၣ်တၢ်အပူၤကလံၤခါအကျဲသန့), ပုၤမၤတၢ်ဖိအပတီၢ်တဖၣ်, တၢ်လုၢ်အိၣ်သးသမူ အဘူးလဲ, အဆၢဖိ 3; ဒီး ပုၤဆါတၢ်ဖိအတၢ်တုၤလီၤတုၤကျဲတၢ်တီၢ်ကျဲၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်လိၣ်လၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ်တၢ်ကဟ်ဖိၣ်ဃုာ်ဝဲဖဲတၢ် အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤဖိးသဲးအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤလၢအပၣ်ယုဖဲ Neighborhood STAR တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤစ့ဆိၣ်ထွဲအပူၤ ပၣ်ဃုာ်ဒီး-

- တၢ်ဟ်ဖျါတၢ်ဖိးတၢ်မၤအကွၢ်ဂီၢ်အဂ့ၢ်လၢပုၤလၢအမ့ၢ်တၢ်မၤလၢတၢ်ကဘၣ်မၤဝဲ, တၢ်ဖိးမံလိာ်သးအဂ့ၢ်ဂံၢ်ထံး (မ့ၢ်အါန့ၣ် \$50,000), တၢ်တီၢ်ကျဲၤအစ့တီၢ်ဟ်ခဲလၢက, ဒီးတၢ်မၤလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်တၢ် အဆၢကတီၢ်တကီၣ်ပူၤ,
- တၢ်အုၣ်ကီၢ်အလံာ်အုၣ်သးလၢအဘၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်အုၣ်ကီၢ်အမူဒါကြားဝဲဘၣ်ဝဲဒီးဝဲၣ် Saint Paul ဒ်တၢ်ဟ်ဖျါအါထီၣ် တၢ်အုၣ်ကီၢ်အသိး,
- ကမျါအတၢ်ပညိၣ် လံာ်ဟ်ဖျါ,
- တၢ်ဟ်ဖျါစ့အုၣ်တၢ်သဘံၣ်ဘုၣ်အဂ့ၢ်, ဒီး

- လံာ်ဘျးစဲကြားဝဲဘဉ်ဝဲတဖဉ်လၢအဘဉ်ထွဲဒီးတၢ်စူးကါစ့မိၢ်ပှၢ်တဖဉ် လၢတၢ်လူၤဟံၣ်မၤထွဲဝဲဒ်ဒရၢၣ်ကီၢ်စၢ်ဖျိၣ်, ကီၢ်စဲၣ်, ဒီး လီၤကဝီၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖဉ်န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်ဟံၣ်ကွံာ်တၢ်အလဲထဲသိးဒီး STAR ဟ့ၣ်စ့ဒီလၢ 1% ဒီးတၢ်ကထၢဖျိၣ်ဟံၣ်ဝဲတချုးဖဲတၢ်ဟ့ၣ်လီၤစ့မိၢ်ပှၢ်တမံၤမံၤအခါန့ၣ်လီၤ.

STAR ဟ့ၣ်လီၤစ့မိၢ်ပှၢ်

ပှၢ်နီၣ်တဂၤ STAR လံာ်တက့ၢ်ဒိတဖဉ် ကဘဉ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲဒီဖျိၣ်ဝဲအပှၢ်ဘဉ်မူဘဉ်ဒါ လၢတၢ်တီၢ်ကျဲၤတခါစ့ၣ်စ့ၣ်အဂီၢ် ဖဲတၢ်မၤ ကဲထီၣ်လံာ်ဃးဃာ်ဝံၤအလီၤခဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကစူးကါလံာ်တက့ၢ်ဒိသ့ၣ်တဖဉ်အံၤဖဲတၢ်ထုးထီၣ်ဟ့ၣ်လီၤစ့မိၢ်ပှၢ်ဖဲတၢ်တီၢ်ကျဲၤဒီတကတီၢ်အပှၢ်န့ၣ်လီၤ. STAR စ့မိၢ်ပှၢ်တဖဉ် တၢ်ထုးထီၣ်ဟ့ၣ်လီၤသ့ဝဲလၢတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤကြားဝဲဘဉ်ဝဲတဖဉ်အဂီၢ်လၢအမ့ၢ်-

1. တၢ်စးထီၣ်တူၢ်လီၤ STAR စ့မိၢ်ပှၢ်ခိဖျိၣ်ခိၣ်ဒီးဝဲ အကီၣ်ကးကရၢ,
2. ဒီးန့ၣ်တၢ်လဲၤ တၢ်ဘျးတၢ်လဲၤစရိဘဉ်ဂ့ၢ်ဘဉ်ဝီ,
3. ပုၤဃုာ်ဒီးစ့ဒီလၢဖိးမံၤလံာ်သးအလံာ်တီၢ်မိလၢတၢ်စူးကါဝဲတၢ်တီၢ်ကျဲၤအပှၢ် (တၢ်မ့ၢ်လိၣ်ဘဉ်), ဒီး
4. တၢ်ဒီးန့ၣ်တၢ်တူၢ်လီၤခိဖျိၣ် Human Rights & Equal Economic Opportunity (HREEO) (ပှၢ်ခွဲးယာ်ဒီးမုၢ်ကျိၤဝဲၤကွာ်အခွဲးယာ် ထဲသိးတုၤသိး) အပှၢ်ဘဉ်မူဘဉ်ဒါ ဒ်အမ့ၢ်တၢ်လူၤဟံၣ်မၤထွဲတၢ်လိၣ်တဖဉ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.
5. လၢတၢ်ဖီၣ်ဝဲလီၤခဲကတၢ်တဘျီအဂီၢ်, ထၢန့ၣ်ဃုာ်တၢ်မၤဝံၤတၢ်တီၢ်ကျဲၤအတၢ်အုၣ်သး, တၢ်န့ၣ်ပၤဘဉ်တၢ်စူးကါညိကွံာ်ခွဲးယာ် ဒီးတၢ်ဃိထံသမံၤသမိးအတၢ်ဟံၣ်ဖျါတဖဉ်တက့ၢ်.

တၢ်တက့ၢ်စိတၢ်န့ၣ်ဘျး လၢတၢ်ဒုးလိၤပတြီၢ်/တၢ်ဟ့ၣ်စ့ဆိၣ်ထွဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤပတြီၢ်အဂီၢ်

တၢ်စူးကါတၢ်ဂ့ၢ်လၢလံာ်အံၤဒီးကရၢတဖဉ်လၢအတက့ၢ်စိတၢ်န့ၣ်ဘျးလၢအယုကွံာ်ဝဲဒ် STAR ဟ့ၣ်လီၤစ့မိၢ်ပှၢ် လၢတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤဖဲမၤ တၢ်ဒုးလိၤပတြီၢ်/တၢ်ဟ့ၣ်စ့ဆိၣ်ထွဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤပတြီၢ်အဂီၢ်-

- ကရၢတဖဉ်လၢအတက့ၢ်စိတၢ်န့ၣ်ဘျး ကဒီးန့ၣ်တၢ်ပျဲတုၤလၢသၢနံၣ် လၢအတၢ်ထုးထီၣ်ဟ့ၣ်လီၤ STAR စ့မိၢ်ပှၢ်တဖဉ်,
- တၢ်ကရၢကရိတဖဉ်လၢအတက့ၢ်စိတၢ်န့ၣ်ဘျး တကြားဝဲဒီးတၢ်စူးကါအနီၣ်ကစၢ်ဒ်ဝဲအတၢ်ဒုးလိၤပတြီၢ်/တၢ်ဟ့ၣ်စ့ဆိၣ်ထွဲ ပတြီၢ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ,
- ကရၢတဖဉ်လၢအတက့ၢ်စိတၢ်န့ၣ်ဘျး ဒီးပတံၤအါထီၣ်စ့ဒီလၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤလီၤကံၤဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ကဘဉ်စူးကါတၢ်တီၢ်ကျဲၤအစ့မိၢ်ပှၢ်လၢအအိၣ်တုၤဂ့ၢ်ဘဉ်ဘဉ် တချုးဖဲတၢ်ထုးထီၣ်ဟ့ၣ်လီၤ STAR စ့မိၢ်ပှၢ်အသီတဖဉ် သ့အခါ,
- ပှၢ်ပတံၤထီၣ်တၢ်တဖဉ်ကဘဉ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အကံၢ်စိတၢ်သ့တၢ်ဘဉ်လၢတၢ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်တီၢ်ကျဲၤ, ဃုာ်ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤကွဲး လီၤဟ့ၣ်လိးက့ၢ်ဒုၣ်ကမၢ်, မ့ၢ်အိၣ်,

- တၢ်ကဘၣ်ထၢန့ၣ်ဃုာ် တၢ်ဒုးလိာ်ပတြီၢ်/တၢ်ဟ့ၣ်စ့ဆိၣ်ထွဲပတြီၢ်တၢ်န့ၣ်ကျဲအဂ့ၢ်လၢပဲၤဖဲ STAR တၢ်ပတံၤဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ။

ဆၢဒိၣ် 7- STAR တၢ်တီၢ်ကျဲၤဒီတနံၣ်

ပုၤပတံၤထီၣ်တၢ်တဖၣ်လၢအကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲအလံာ်ပတံၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤ STAR စ့မိၢ်ပုၤအဂီၢ် ကဘၣ်တၢ်တူၢ်လိာ်ဝဲလၢဒီတနံၣ်အဂီၢ်, ဖဲစ့မိၢ်ပုၤအိၣ်အခါ, လၢအအိၣ်ဖဲတၢ်အိၣ်သးလၢလၢာ်တဖၣ်အံၤအဖီလၢာ်-

- ပုၤပတံၤထီၣ်တၢ်ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်အတၢ်လိာ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲး လၢတၢ်ပတံၤထီၣ်တနံၣ်တဘျီ Neighborhood STAR လၢတၢ်ချါတၢ်ပတံၤအတၢ်မၤကျိၤကျဲတဖၣ်,
- လံာ်ပတံၤခဲလၢာ်တၢ်ဆုၢ်ထီၣ်ဝဲဆူ STAR Year-Round Program (STAR ဒီတနံၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ) တၢ်ပတံၤ အလံာ်တက့ၢ်ဒိ,
- တၢ်ကဘၣ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်ပတံၤဒီတနံၣ် ဒီဖျါဝဲအကီၣ်ကးကရၢအကရၢဖိန့ၣ်လီၤ။
- အစ့ၤကတၢ်တမ့ၢ်ပုၤဝဲဖိ (ပုၤနီၢ်ကစၢ်) အစ့ဒီလၢာ်တဒီလၢာ် လၢအဖိးမံလိာ်သးဒီး STAR စ့ဒီလၢာ်ခဲလၢာ် လၢတၢ်ကဘၣ်ဃုထီၣ်စ့ဆိၣ်ထွဲခဲလၢာ်လၢအအါန့ၢ်ဒီး \$50,000;
- စ့မိၢ်ပုၤဖိးမံလိာ်သးတဖၣ် ကဘၣ်ဘၣ်ထွဲလိၤလီၤဒီးပုၤပတံၤထီၣ်တၢ်အတၢ်တီၢ်ကျဲၤန့ၣ်လီၤ။
- ပုၤပတံၤထီၣ်တၢ်အလဲ \$75 တၢ်လိာ်ဘၣ်ဝဲလၢတၢ်ဃုထီၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤ \$25,000 မ့တမ့ၢ် စ့ၤန့ၣ်ဒီး \$125.00 အလဲတၢ်လိာ်ဘၣ်ဝဲလၢတၢ်ဃုထီၣ်တၢ်ပတံၤတဘျီစုာ်စုာ်အဂီၢ်လၢအအါန့ၢ်ဒီး \$25,000 န့ၣ်လီၤ။ တၢ်အလဲခဲလၢာ်တအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကဒါက့ၤဘၣ်။

တၢ်ပတံၤဒီးတၢ်သမံသမိးအတၢ်မၤကျိၤကျဲတဖၣ်

တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤဒီးတၢ်ထီၣ် Neighborhood STAR ဒီတနံၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤတဖၣ်အပတီၢ် ဘၣ်တၢ်မၤဝဲဒီဖျါ Neighborhood STAR ကမံးတံာ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ဟံးဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ် (ဒ်တၢ်ဃုထီၣ်အသိး) လၢခိၣ်ဃၢၤတၢ်ကရၢကရိတဖၣ်, PED အပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ, တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤခိၣ်မံးရှၢၣ်, CIB ကမံးတံာ်ဒီးဝဲအဝဲကျိၤတဖၣ်ဒ်အကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ။ STARကမံးတံာ်စ့မိၢ်ပုၤအတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ် ဟ့ၣ်ဖးဒီးအတီၤပတီၢ်တၢ်ဆုၢ်ထီၣ်ဝဲဆူဝဲခိၣ်ဒီးဝဲအ ကီၣ်ကးကရၢအအိၣ်လၢတၢ်တူၢ်လိာ်လၢခံကတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ။ ဝံသးစ့ၤဆဲးကျိးပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ အမံၤဖျါလၢထးဖဲတၢ်န့ၣ်ကျဲသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအပူၤ မ့တမ့ၢ် လီၢ်ကဝီၤ Ward ဝဲၤဒါး ဖဲန့ၣ်သးစဲပတံၤထီၣ် STAR စ့မိၢ်ပုၤဒီတနံၣ် အဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်။

ဆာဒိန် 8- တၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲတၢ်တီၢ်ကျဲၤ ဒီး တၢ်တီၢ်ဖျါတၢ်ဂ့ၢ်

STAR ပုၤဒီးန့ၢ်ခိၣ်ဖးတဖၣ် ကဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤအတၢ်လၢၣ်ဘျီၣ်လၢၣ်စ့ၤအလံာ်တီၢ်လံာ်မီၤ ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဆူညါလၢအမၤလၢ ပုၤတၢ်တီၢ်ကျဲၤအတၢ်ကဲထီၣ်ဒ်တၢ်မုၢ်လၢဝဲန့ၣ်လီၤ. ပုၤပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤတၢ်တီၢ်ကျဲၤဖဲ Planning and Economic Development (တၢ်ရဲၣ် တၢ်ကျဲၤဒီးမုၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်) ဝဲၤကျိၤအပူၤ ကကွၢ်ထွဲ STAR တၢ်ထုးထီၣ်ဟ့ၣ်လီၤကျိၣ်စ့ၤ ဒီးတၢ်ဖိးမံလိာ်သးဒီးတၢ်ဟူး တၢ်ဂဲၤအတၢ်လိာ် လၢတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ခံမံၤလိာ်အဂီၢ် ဒီးတၢ်လူၤပိာ်မၤထွဲလံာ်ဃးဃာ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သမံသမိးတၢ်တီၢ်ကျဲၤတခါစုာ်စုာ်လၢခံကတၢၢ် လၢတၢ်ဆၢတံာ်ဝဲဒၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤအတၢ်မၤတက့ၢ်ကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်တ့ၢ်လံဝဲအဂီၢ် ဒီးတၢ်ကဘၣ်ဆုၤထီၣ်တချုးဖဲတၢ်ထုးထီၣ်ဟ့ၣ်လီၤ STAR စ့မိၢ်ပုၤလၢခံကတၢၢ်တဘျီအခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကထီၣ်ဒွဲးဝဲတၢ်တီၢ်ကျဲၤအ တၢ်ကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ် ခိဖျါတၢ်တီၢ်ကျဲၤအတၢ်ကဲထီၣ်သးဒ်တၢ်မုၢ်လၢဝဲအသိးဒီး Neighborhood STAR တၢ်တီၢ်ကျဲၤ အတၢ်တီၢ်ဟံ ခဲလၢၣ်ခဲဆူန့ၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤခဲလၢၣ်ဝဲဒၣ်အခါ, မ့တမ့ၢ် ဖဲတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤအဆၢကတီၢ်လၢၣ်အခါ, တၢ်တီၢ်ကျဲၤအစ့မိၢ်ပုၤ လၢအအိၣ်တ့ၢ်ဒီးတဖၣ်တၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်ကဒါက့ၤဆူ Neighborhood STAR စ့မိၢ်ပုၤအအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တနံၣ်တဘျီတၢ်ဟံၣ်ဖျါဆူဝုၢ်ခိၣ်ဒီးဝုၢ်အကီၣ်ကးကရၢအအိၣ်-

ဝုၢ်အပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါကဘၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တနံၣ်တဘျီတၢ်ဟံၣ်ဖျါဖဲတၢ်တီၢ်ကျဲၤအပူၤ ဒီး STAR တၢ်တီၢ်ကျဲၤအကျိၣ်စ့တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ် အဂ့ၢ်ဆူဝုၢ်ခိၣ်ဒီးဝုၢ်အကီၣ်ကးကရၢအအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တနံၣ်တဘျီတၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်အရ့ဒိၣ်တဖၣ်အဂ့ၢ်- တၢ်အရ့ဒိၣ်တဖၣ်လၢတၢ်စူးကါတၢ်ဆါတၢ်ပုၤအခါအသွဲတဖၣ်အဂီၢ် တၢ်ကွၢ်ကဒါ က့ၤဝဲတနံၣ်တဘျီန့ၣ်လီၤ. STAR ကမံးတံာ်ဒီး/မ့တမ့ၢ် ဝုၢ်အပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ ကကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်ဂ့ၢ်ဒီးဟ့ၣ်အါထီၣ်တၢ်ထံၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ် တဖၣ်ဆူပုၤကိးကပၤလၢအသးစဲဝဲအအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပၤဆုၤတၢ်သမံသမိးစ့စရီၤဒီးတၢ်အကံၢ်ဖီ- မ့ဝဲဒၣ်ကရၢတဖၣ်လၢအဒီးန့ၢ်စ့မိၢ်ပုၤအမူဒါ လၢအကဟ့ၣ်ထီၣ်လံာ်တီၢ်လံာ်မီၤလၢအလီၢ် အိၣ်ခဲလၢၣ်, ဒ်ဝုၢ်အတၢ်ဆၢတံာ်ဟံၣ်လီၤဝဲအသိး, လၢတၢ်ဃုသ့ၣ်ညါတၢ်ကြးဒီးတၢ်တီၢ်ကျဲၤအတၢ်ပညိၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်လူၤပိာ်မၤထွဲ တၢ်တီၢ်ကျဲၤတပယုာ်ဃီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လံာ်ရဲၣ်ထံး- လံာ်ဖျါၣ်ကွဲးဖျါၣ် ခီး တၢ်အခိပညီ

လံာ်ဖျါၣ်ကွဲးဖျါၣ်တဖၣ်

CIB: Capital Improvement Budget (တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်ကျိၣ်စ့ဝဲၤကျိၣ်စ့တီၢ်ဟံၣ်), ဝ့ၢ်အစ့တီၢ်ဟံၣ်တနံၣ်ခံၣ်ဘျီလၢ တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်ကျိၣ်စ့ဝဲၤကျိၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

HRA: Housing and Redevelopment Authority (တၢ်န့ၢ်စီၣ်န့ၢ်ကမီၤလၢဟံၣ်ဃီတၢ်အိၣ်ဆိးလီၤဒီးတၢ်မၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်က့ၤတၢ်), ကရၢဖိးသဲးတဖုလၢအဟံးမူဒါ လၢတၢ်မၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်က့ၤတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ် ဖဲဝ့ၢ် Saint Paul အခၢၣ်စးန့ၣ်လီၤ. HRA ကမံးတံာ်အကရၢဖိတဖၣ် မ့ၢ်စ့ၢ်ကီးဝ့ၢ်အကီၣ်ကးကရၢအကရၢဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

PED: Planning and Economic Development Department (တၢ်မၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဒီးမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်ဝဲၤကျိၤ) မ့ၢ်ဝဲဝ့ၢ်အဝဲၤကျိၤလၢအမၤမူဒါလၢ တၢ်စးထီၣ်မၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဟံၣ်ဃီတၢ်အိၣ်ဆိးလီၤဒီးမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. PED အပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤ STAR တၢ်တီၢ်ကျဲၤန့ၣ်လီၤ.

STAR: Sales Tax Revitalization Program (တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်ပသီထီၣ်က့ၤ တၢ်ဆါတၢ်ပုၤအခိသွဲတၢ်တီၢ်ကျဲၤ)

တၢ်အခိပညီတဖၣ်

တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤတၢ်လၢာ်ဘျီလၢာ်စ့ၤတဖၣ်- တၢ်လၢာ်ဘျီလၢာ်စ့ၤအကလုာ်ကလုာ်လၢအလီၢ်အိၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ကရၢကရိ, ဃုာ်ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိဘူးလဲ, ဝဲၤဒီးတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ, တၢ်ပိးတၢ်လီ, ဟံၣ်လဲ, မ့ၢ်အူလဲထံလဲ, ဒီးအဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တနံၣ်တဘျီတၢ်ဟံၣ်ဖျါ- တၢ်ကွဲးဝံၤဝဲဒၣ်လံာ်တီၢ်မိတနံၣ်တဘျီဖဲတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်အပူၤ ဒီးတၢ်မၤကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ် Neighborhood STAR ဒီးဒီတနံၣ် STAR တၢ်တီၢ်ကျဲၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤပတံထီၣ်တၢ်- ကရၢတဖုလၢအပတံထီၣ်တၢ်ဒုးလိာ်ဒီး/မ့ၢ်တမ့ၢ် စ့ဆိၣ်ထွဲလၢ STAR တၢ်တီၢ်ကျဲၤအအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သမံသမိးစ့စရိ- တၢ်သမံသမိးတၢ်ကရၢကရိအကျိၣ်စ့ဝဲၤဒီးတၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤတၢ်မၤနီၣ်မၤဃါတဖၣ် လၢတၢ်မၤလီၤတံာ်ဝဲဒၣ်တၢ်လူၤပိာ်မၤထွဲကျိၣ်စ့ဒီးတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤအတီၢ်ပတီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

စ့ဆိၣ်ထွဲမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်- ကီၢ်စဲၣ်သဲးတၢ်ဘျီလိာ်ဘၣ်ဝဲလၢ မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်တနီၤနီၤလၢအဒီးန့ၢ်ဘၣ်ကီၢ်စဲၣ် မ့ၢ်တမ့ၢ် လီၢ်ကဝီၤပဒိၣ်တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤကဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်ကမ့ၢ်အတၢ်ပညိၣ်ဒီး ပုၤဒီးန့ၢ်တၢ်ဖိတဖၣ်ကဘၣ်ကျဲၤဟံၣ်လီၤအတၢ်ပညိၣ်လၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤ, တၢ်မၤဘူးလဲ, ဒီးတၢ်န့ၢ်ဘျးလၢအကဲထီၣ်ဝဲတၢ်ဒီးန့ၢ်တၢ်မၤစၢၤခံန့ၣ်အကတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်ကျိၣ်စ့ဝဲၤကျိၣ်- တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်စုၤလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်အက့ၢ်ဂီၤ.

တၢ်မၤလံာ်ဃံးဃာ်/တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤ- တၢ်မၤထွဲတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤဖိးသဲးဖဲဝ့ၢ်ဒီး STAR ပုၤဒီးန့ၢ်တၢ်အကတီၢ်လီၤဆီ, တၢ်အိၣ်သး, မူဒါ, ဒီးပုၤပတံထီၣ်တၢ်အမူဒါတဖၣ်အဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်လၢအမ့ၢ်တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤလၢအမ့ၢ်တၢ်အသီ- မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အကျိၤအကျဲ တၢ်စူးကါဝဲဒၣ်ဒွဲလၢပီညါဒီး တၢ်ဆဲးတၢ်လၢတဖၣ်လၢ လၢတၢ်မၤဆူၣ်ထီၣ်အသးခိဖျိကမ့ၢ်, ပုၤနီၣ်ကစၢ်, ပုၤလၢတဖုအဘျးဒုးဝဲ, ဒီးပုၤတဝါအပုၤဘၣ်ထွဲမၤသကိးတၢ်တဖၣ် လၢတၢ်တူၤလီၤတၢ်အက့ၢ်ဂီၤဒီးပုၤဂ့ၢ်ဝဲတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤအရူၢ်အသး လၢတၢ်မၤဆူၣ်ထီၣ်တၢ်ဘျီလိာ်စ့လၢမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်, တၢ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်ပုၤဂ့ၢ်ဝဲ

တစ်ဆီတလဲ၊ ဒီးတစ်မဂ္ဂထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အခိၣ်ဃၢၤတၢ်အိၣ်သးန့ၣ်လီၤ။

တၢ်ဟံၣ်လီၤတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤလၢအမ့ၢ်တၢ်အသီ- မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အတၢ်မၤရဲၣ်ကျဲၤခိၣ်သ့ၣ် လၢအဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤပုၤတၢ်အတၢ်သ့ၣ် တၢ်ဘၣ် လၢတၢ်ကွၢ်ထွဲကတီၤတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤဒီးအပုၤတၢ်အဟံၣ်တက့ၢ် ခီဖျိတၢ်သးဆူၣ်ကွၢ်ထွဲတၢ်ခီဖျိဒွဲလၢပီၤညါ၊ တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ၊ ဒီးတၢ်လၢ အဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်အသီသ့ၣ်ဒီးမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်စဲးဖိကဟံၣ်ကျိၤကျဲၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ။ တၢ်မၤရဲၣ်ကျဲၤခိၣ်သ့ၣ်အံၤ တပညိၣ်ဃီထဲဒၣ်တၢ်အကွၢ်ဂီၤ တခါ ဧၤဘၣ်ဒီး ဆိတလဲဝဲဒၣ်တၢ်အကွၢ်ဂီၤဒီးပုၤတၢ်အလီၤတဖၣ် ဘၣ်ဆၣ်ဒိသဒါဒီးကတီၤစၢၤတၢ်ဆဲးတၢ်လၢအတၢ်သ့ၣ်နီၣ်တဖၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်မၤသးအလီၤဖဲလီၤကဝီၤပုၤန့ၣ်လီၤ။

တၢ်ဆဲးတၢ်လၢအကျဲၤစၢၤ- တၢ်လီၤဖးဒိၣ်ဖးလဲၣ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆဲးတၢ်လၢအကွၢ်ဂီၤမိၢ်ပုၤ၊ မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်၊ ဒီးတၢ်စုၤလီၤခိၣ်ခိၣ် အဂၤ တဖၣ်န့ၣ်လီၤ။

တၢ်ဆဲးတၢ်လၢလီၤဆီလီၤသးအကလုာ်ကလုာ်- အိၣ်ဝဲဒီးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢအကလုာ်ကလုာ် မ့တမ့ၢ် ကလုာ်ဒုၣ်ကရူၢ်တဖၣ်ဖဲပုၤတၢ်အပုၤ၊ ဖဲဝုၢ် Saint Paul အပုၤအံၤန့ၣ်လီၤ။

တၢ်တီၢ်ကျဲၤအပုၤကလံၤလီၤလီၤ- တၢ်ပုၤကလံၤအိၣ်ဒီးအဂ့ၢ်အဝီ လၢအမ့ၢ်တၢ်အလီၤအိၣ်ဝဲလၢ တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်ဒီး တၢ်မၤဝံၤဝဲဒၣ် ဝုၢ်ခိၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ။

တၢ်သမံၤသမိးလၢခံကတၢ်- တၢ်ကွဲးဝဲဒၣ်တၢ်သမံၤသမိးတၢ်ကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်အဂ့ၢ် ဒီးတၢ်မၤဝံၤတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်တီၢ်ကျဲၤအလုာ်ပုၤန့ၣ်လီၤ။

တၢ်ဒုးတရံးစ့မိၢ်ပုၤ- တၢ်လိၣ်ဘၣ်တနံၣ်တဘျီတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါကမျၢၢ်၊ တၢ်ဃုန့ၣ်တၢ်၊ ဒီးတၢ်ကွၢ်ကဒါကွၢ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤတဖၣ်၊ ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ STAR တၢ်တီၢ်ကျဲၤအစ့မိၢ်ပုၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ။

တၢ်ဟ့ၣ်စ့- တၢ်ဟ့ၣ်စ့မိၢ်ပုၤတဖၣ်လၢတၢ်တီၢ်ကျဲၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤအဂီၢ် လၢတလိၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဘူးလဲ ဖဲမ့ၢ်ဖိးမံဝဲဒီးတၢ်မၤသးတနီၤနီၤန့ၣ်လီၤ။

တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤ- တၢ်ဖိးတၢ်မၤတဖၣ်လၢတၢ်အၢၣ်လီၤဝဲလၢ တၢ်ကဒုးအိၣ်ထီၣ်မ့ၢ်လၢ STAR တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအသိန့ၣ်လီၤ။

ပုၤမၤတၢ်ဖိအပတီၢ်တဖၣ်- တၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤတၢ်မၤဘူးလဲတဖၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ်ဝဲလၢအတီဝဲတြၢ်ဝဲလၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်အပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ။

တၢ်ကဲဘျုးအိၣ်ဝဲ- ကျိၣ်စ့ မ့တမ့ၢ် တၢ်တီၢ်ကျဲၤမၤစၢၤတဖၣ် တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအးလီၤဝဲဆူ STAR တၢ်တီၢ်ကျဲၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ။

တၢ်န့ၢ်ပၢဘၣ်တၢ်စူးကွံၣ်ညိကွံၣ်ခွဲးယာ်- လံာ်တီၢ်လံာ်မိလၢ contractor (ပုၤအၢၣ်လီၤသးလၢကမၤတၢ်), subcontractor (ပုၤအၢၣ်လီၤသးခံဂၤတဂၤ လၢကမၤတၢ်), materials supplier (ပုၤအၢၣ်လီၤသးလၢကမၤဘုတၢ်ဖိတၢ်လံၤ), equipment lessor (ပုၤလၢအဒိးလီၤလီၤတၢ်ပိးတၢ်လီ) မ့တမ့ၢ် ပုၤအဂၤတပၤဟံၣ်ဖျိၣ်ဝဲလၢအဒိးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဘူးတၢ်လဲန့ၣ်လီၤ။

တၢ်ဖိးမံလီၤသး- ကျိၣ်စ့ မ့တမ့ၢ် တၢ်တီၢ်ကျဲၤမၤစၢၤတဖၣ် တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအးလီၤဝဲဆူ STAR တၢ်တီၢ်ကျဲၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ။ STAR ဟ့ၣ်စ့အါန့ၢ် \$50,000 လိၣ်ဘၣ်ဝဲအစၢၤကတၢ် \$1 လၢ \$1 အဂီၢ် ဖိးမံလီၤသးဒီးတမ့ၢ်ဝုၢ်အတၢ်တီၢ်ကျဲၤမၤစၢၤတဖၣ်ဖဲတၢ်ဟ့ၣ်စ့ပုၤအပုၤန့ၣ်လီၤ။

Neighborhood STAR ကမံးတံာ်- ပုၤအိၣ်ဆိးဖဲ Saint Paul 21 ဂၤ၊ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤမူဒါခီဖျိၣ်ခိၣ်ဒီးတၢ်တူၢ်လိာ်အီၤခီဖျိၣ်ဝုၢ်အကီၣ်ကးကရၢ၊ အိၣ်ဒီး မူဒါလၢတၢ်ကွၢ်ကဒါကွၢ်လံာ်ပတံတဖၣ် ဒီးမၤစ့မိၢ်ပုၤအတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးလၢ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ STAR စ့မိၢ်ပုၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ။

Neighborhood STAR တၢ်တီၢ်ကျဲၤ- ဝုၢ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤလၢအဟ့ၣ်လီၤစ့လၢ ဝုၢ်ခိၣ်အလီၤဘူးခိၣ်ဃၢၤတၢ်မဂ္ဂထီၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲၤတဖၣ်အဂီၢ် STAR တၢ်တီၢ်ကျဲၤ ဒီးန့ၢ်ကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤခီဖျိၣ် ဝုၢ်အတၢ်ဆိဝဲဒၣ် half-cent sales tax (တၢ်ဖိတၢ်လံၤတနီၤနီၤအခိၣ်သ့တတ်) န့ၣ်လီၤ။

တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်သီတၢ်ဘူးတၢ်လဲ- ဝၢ်ထၢဝဲဒၣ်တၢ်ဘူးတၢ်လဲဖဲတၢ်ဟံၣ်ဝဲဒၣ်ကျိၣ်စ့အဆၢကတီၢ်ထဲသိးဒီး တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ STAR စ့ဒီလၢ 1% န့ၣ်လီၤ။

တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤဒိၣ်မံးရှၢၣ်- ပုၤအိၣ်ဆိးဖဲ Saint Paul တဖၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအိၣ်မုၢ်ဒါဒိဖျိဝဲဒိးတၢ်တူၢ်လိာ်အိၣ်မုၢ်ဒါဒိဖျိဝဲဒိးအကီၣ်ကးကရၢ, အိၣ်ဒီးမုၢ်ဒါလၢ တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ တၢ်မၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ကဒါက့ၤဝဲဒိးန့ၣ်လီၤ။

တချုးတၢ်လူၤဟံၣ်မၤထွဲတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘီထီၣ်အတၢ်အိၣ်ဖိၣ်- တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤလီၤတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖဲဝဲဒၣ်အပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါဒီးကရၢတဖၣ်အဘၢၣ်စၢၤ လၢ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်လဲ STAR စ့မိၢ်ပုၤတဖၣ် အတၢ်တၢ်ပီၣ်တဲသကိးဘၣ်ဃးဝဲဒၣ်အတၢ်လိၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ကဘၣ်မၤထွဲဝဲဒၣ်အစ့မိၢ်ပုၤ တၢ်အိၣ်သး အသိးန့ၣ်လီၤ။

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ- တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢအမ့ၢ်စ့မိၢ်ပုၤတဖၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဒိဖျိဝဲတၢ်ကရၢကရိဒီးဆူပုၤစူးကါတၢ်ဖိအကတၢ်န့ၣ်လီၤ။

တၢ်တိာ်ကျဲၤ- တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်ကျိၣ်စ့ဝဲကျိၣ်တဘျီလၢ တၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်လၢဆီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ။

တၢ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်တိာ်ကျဲၤ- တၢ်မၤသကိးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ ဒီးတၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ဒီးတၢ်မၤဝဲဒၣ်တၢ်တိာ်ကျဲၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ အစ့မိၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ။

ပုၤပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်တိာ်ကျဲၤ- တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ PED ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါဒိမုၢ်ဒါလၢကမၤသကိးဒီး ပုၤတဂၤဖဲတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်, တၢ်ကွၢ်ထွဲ, ဒီး တၢ်သုးကျဲၤကျိၣ်စ့တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ် ဖဲဝဲဒၣ်အစ့မိၢ်ပုၤခဲလၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်နီၤနီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ။

တၢ်တိာ်ကျဲၤအကွၢ်ဂီၤ- တၢ်ဒွေးတယၢ်တၢ်တိာ်ကျဲၤအတၢ်ဟဲဒုးဒီးတၢ်လၢ်ဘူၣ်လၢ်စ့တဖၣ် လၢတၢ်ဖဲမၤဝဲဒၣ်အနံၣ်ဒိၣ်ညီၣ်အသိး

တၢ်တိာ်ကျဲၤ- တၢ်ပတံထီၣ်တၢ်တိာ်ကျဲၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအစ့မိၢ်ပုၤ။

တၢ်ပၤဆုၢ်တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤ- တၢ်န့ၣ်စိန့ၣ်ကမီၤလၢ တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်ကျိၣ်စ့ဝဲကျိၣ်လၢတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤဒိဖျိပုၤပၤဘၣ်တၢ်အကစၢ်, လံာ်လိာ်လီၤတၢ်လၢ ကတီၢ်ယံာ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆဲးလီၤမံၤလၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤပုၤတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ။

မုၢ်ကျိၣ်ဝဲၤကွၢ်အဆဲးတဖၣ်- ပုၤတဂၤလၢအဆါတၢ်န့ၣ်ခဲလၢ်ခဲဆုၢ်လၢအအိၣ်ဖဲ \$1 မံလံယၢ်ဒီလၢအဖီလၢ မ့တမ့ၢ် စ့ၤန့ၣ်ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိအဆၢကတီၢ် ပုၤပုၤ 20 ဂၤန့ၣ်လီၤ။

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဖဲတၢ်လီၢ်ဆဲးကိာ်ဖိအပူၤ- တၢ်ဟံးန့ၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဒိဖျိဝဲဒိးအကီၣ်ကးကရၢ လၢတၢ်မၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်က့ၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်က့ၤ တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤဖဲဝဲဒၣ်ပုၤဒဲးတၢ်ဒုးန့ၣ်ဖျါဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤအသိးန့ၣ်လီၤ။

တၢ်ဖဲတၢ်မၤအလံာ်ဟံၣ်ဖျါ/တၢ်မၤစၢၤအတက့ၢ်- တၢ်တဲန့ၣ်ပၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်ဖဲတၢ်မၤတဖၣ်လၢ တၢ်ကဘၣ်မၤဝဲဖဲတၢ်မၤလၢထီၣ်ပုၤထီၣ် တၢ်တိာ်ကျဲၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပူၤ, ဃုာ်ဒီးပုၤ(တဖၣ်)အမုၢ်ဒါ, အတၢ်ဆၢကတီၢ်တက့ၢ်, ဒီးစ့တိာ်ဟံၣ်အဂ့ၢ်အကျိၣ်လၢပုၤန့ၣ်လီၤ။

Sweat Equity (နီၢ်ကစၢ်အစ့ထိးန့ၣ်)- တၢ်မၤလၢပုၤအကစၢ်မၤဝဲဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ပီၤ လၢအတၢ်မၤဝဲဒၣ်တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်ကျိၣ်စ့ဝဲကျိၣ် လၢအနီၢ်ကစၢ်တၢ်စု လီၢ်ခိၣ်ခိၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ။ တၢ်ဖဲတၢ်မၤအလုၢ်အပူၤအံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်ကစူးကါဝဲဒိး တၢ်ဖဲမံလိာ်သးတၢ်နီၤနီၤလၢ STAR စ့မိၢ်ပုၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ။